

Urząd Gminy Bolesław
ul. Główna 58
32-329 Bolesław

**Prognoza oddziaływania na środowisko
do projektu Aktualizacji Programu
Ochrony Środowiska dla gminy
Bolesław na lata 2010 - 2013
z perspektywą na lata 2014 - 2017**

Bolesław, styczeń 2010 r.

TYTUŁ:	Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010 - 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017
Zamawiający:	Urząd Gminy Bolesław ul. Główna 58 32-329 Bolesław
Koordynacja realizacji obowiązków umownych ze strony Urzędu Gminy:	mgr inż. Zuzanna Sadzawicka
Wykonawca:	IGO Sp. z o.o. ul. Barbary 21 a 40 - 053 Katowice
Koordynacja realizacji obowiązków umownych ze strony IGO Sp. z o. o. w Katowicach	mgr inż. Marta Majka
Zespół autorski:	mgr inż. Marta Majka mgr Katarzyna Maruszczak
Nadzór nad realizacją opracowania	mgr inż. Bożena Kuzio - Wasilewska
Sfinansowane ze środków:	Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

SPIS TREŚCI:

Wprowadzenie.....	4
1. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	5
2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	5
3. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	11
3.1. Istniejący stan środowiska gminy Bolesław	11
3.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	15
4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	17
5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	21
6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.....	24
7. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	41
7.1. Identyfikacja i ocena potencjalnych oddziaływań na środowisko zadań ujętych w projekcie POŚ41	
7.2. Przewidywane oddziaływanie na istniejące formy ochrony przyrody w tym obszar Natura 2000	45
8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	45
9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	46
10. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	46
11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	47
12. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	48
Wykaz materiałów	49

Wprowadzenie

Podstawą prawną opracowania projektu „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010 - 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017” jest art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 - tekst jednolity). Natomiast podstawą prawną opracowania „Prognozy oddziaływania na środowisko do projektu Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010 - 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017” jest art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227). Zgodnie z tym artykułem prognoza obejmuje:

1. informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
2. informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
3. propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
4. informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
5. streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
6. analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
7. analizę i ocenę stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
8. analizę i ocenę istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
9. analizę i ocenę celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
10. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i oddziaływaniami na te elementy,
11. rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
12. cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Celem opracowywanej prognozy jest zbadanie oraz ocena stopnia i sposobu uwzględnienia aspektów środowiskowych w projekcie „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010 – 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017” a także analiza, czy realizacja przedsięwzięć umieszczonych w tym opracowaniu pozytywnie przyczyni się do zrównoważonego rozwoju gminy.

Prognoza do projektu POŚ pozwoli na możliwie wczesną identyfikację potencjalnych konfliktów przyrodniczych i społecznych, które mogą mieć wpływ na realizację planowanych przedsięwzięć. Umożliwi to przygotowanie wytycznych pozwalających na ich eliminację. Ponadto sporządzenie prognozy pozwoli także na zidentyfikowanie na wczesnym etapie ewentualnych

negatywnych skutków oddziaływania realizacji przedsięwzięć na środowisko oraz przedstawi propozycję działań kompensacyjnych.

1. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko jest jednym z podstawowych dokumentów przygotowywanych w ramach procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektu „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010 – 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017”. Pozwala na przeprowadzenie oceny potencjalnych (pozytywnych i negatywnych) skutków środowiskowych przedsięwzięć określonych w projekcie POŚ. Zakres prognozy został określony w oparciu o obowiązujące przepisy prawa – w szczególności art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 03.10.2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227) oraz z pismem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie znak: OO.AW.7011-45-09 z dnia 22.12.2009 r., a także z pismem Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Krakowie.

W prognozie przeanalizowano aktualny stan środowiska przyrodniczego na terenie gminy, cele oraz kierunki działań przewidziane do realizacji w projekcie POŚ, których zadaniem jest poprawa jakości środowiska naturalnego. Analizie poddano także zgodność określonych w projekcie POŚ celów, kierunków działań i zadań z celami i kierunkami działań ujętymi w międzynarodowych i krajowych dokumentach nadrzędnych i równoległych.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, analiz opartych na danych dostępnych z państwowego monitoringu środowiska oraz identyfikacji i wartościowaniu skutków przewidywanych zmian w środowisku, analiz zgodności celów z celami przyjętymi w międzynarodowych, krajowych i regionalnych dokumentach środowiskowych.

2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Projekt „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010 – 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017” stanowi aktualizację „Programu ochrony środowiska dla gminy Bolesław”, który został przyjęty w dniu 10 marca 2005 r. uchwałą Nr XXVII/245/2005 Rady Gminy w Bolesławiu. Niniejsza uchwała została zmieniona uchwałą Nr XXXI/269/2005 Rady Gminy w Bolesławiu z dnia 7 lipca 2005 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXVII/245/2005 Rady Gminy w Bolesławiu z dnia 10 marca 2005 r.

Aktualizacja wykonana została zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 wraz ze zmianami) na podstawie, której organ wykonawczy gminy w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, sporządza gminny program ochrony środowiska. Opracowanie to zawiera 10 rozdziałów i liczy 89 stron. Układ dokumentu ma strukturę podobną do układu „Polityki ekologicznej państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016” oraz „Aktualizacji Programu ochrony środowiska dla powiatu olkuskiego na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012-2014” i jest następujący:

1. Wprowadzenie
 - 1.1. Cel i zakres programu ochrony środowiska dla gminy Bolesław
 - 1.2. Uwarunkowania prawne
 - 1.3. Metodyka prac
2. Ogólna charakterystyka gminy Bolesław
3. Działania systemowe
 - 3.1. Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych
 - 3.1.1. Stan wyjściowy
 - 3.1.2. Cel średniookresowy do 2017 r.
 - 3.1.3. Kierunki działań na lata 2010 - 2013
 - 3.2. Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska
 - 3.2.1. Stan wyjściowy

- 3.2.2. Cel średniookresowy do 2017 r.
- 3.2.3. Kierunki działań na lata 2010 - 2013
- 3.3. Zarządzanie środowiskowe
 - 3.3.1. Stan wyjściowy
 - 3.3.2. Cel średniookresowy do 2017 r.
 - 3.3.3. Kierunki działań na lata 2010 - 2013
- 3.4. Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska
 - 3.4.1. Stan wyjściowy
 - 3.4.2. Cel średniookresowy do 2017 r.
 - 3.4.3. Kierunki działań na lata 2010 - 2013
- 3.5. Odpowiedzialność za szkody w środowisku
 - 3.5.1. Stan wyjściowy
 - 3.5.2. Cel średniookresowy do 2017 r.
 - 3.5.3. Kierunki działań na lata 2010 - 2013
- 3.6. Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym
 - 3.6.1. Stan wyjściowy
 - 3.6.2. Cel średniookresowy do 2017 r.
 - 3.6.3. Kierunki działań na lata 2010 - 2013
- 4. Ochrona zasobów naturalnych
 - 4.1. Ochrona przyrody
 - 4.1.1. Stan wyjściowy
 - 4.1.2. Cel średniookresowy do 2017 r.
 - 4.1.3. Kierunki działań na lata 2010 - 2013
 - 4.2. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów
 - 4.2.1. Stan wyjściowy
 - 4.2.2. Cel średniookresowy do 2017 r.
 - 4.2.3. Kierunki działań na lata 2010 - 2013
 - 4.3. Ochrona powierzchni ziemi
 - 4.3.1. Stan wyjściowy
 - 4.3.2. Cel średniookresowy do 2017 r.
 - 4.3.3. Kierunki działań na lata 2010 - 2013
 - 4.4. Gospodarowanie zasobami geologicznymi
 - 4.4.1. Stan wyjściowy
 - 4.4.2. Cel średniookresowy do 2017 r.
 - 4.4.3. Kierunki działań na lata 2010 - 2013
- 5. Zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii
 - 5.1. Materiałochłonność, wodochłonność i energochłonność
 - 5.1.1. Stan wyjściowy
 - 5.1.2. Cel średniookresowy do 2017 r.
 - 5.1.3. Kierunki działań na lata 2010 - 2013
 - 5.2. Energia odnawialna
 - 5.2.1. Stan wyjściowy
 - 5.2.2. Cel średniookresowy do 2017 r.
 - 5.2.3. Kierunki działań na lata 2010 - 2013
 - 5.3. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi oraz ochrona przed powodzią
 - 5.3.1. Stan wyjściowy
 - 5.3.2. Cel średniookresowy do 2017 r.
 - 5.3.3. Kierunki działań na lata 2010 - 2013
- 6. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego
 - 6.1. Zasoby wodne i gospodarka wodno - ściekowa
 - 6.1.1. Stan wyjściowy
 - 6.1.1.1. Wody powierzchniowe
 - 6.1.1.2. Wody podziemne
 - 6.1.1.3. Gospodarka wodno - ściekowa

- 6.1.2. Cel średniookresowy do 2017 r.
 - 6.1.3. Kierunki działań na lata 2010 - 2013
 - 6.2. Powietrze atmosferyczne
 - 6.2.1. Stan wyjściowy
 - 6.2.2. Cel średniookresowy do 2017 r.
 - 6.2.3. Kierunki działań na lata 2010 - 2013
 - 6.3. Gospodarka odpadami
 - 6.4. Hałas
 - 6.4.1. Stan wyjściowy
 - 6.4.2. Cel średniookresowy do 2017 r.
 - 6.4.3. Kierunki działań na lata 2010 - 2013
 - 6.5. Pola elektromagnetyczne
 - 6.5.1. Stan wyjściowy
 - 6.5.2. Cel średniookresowy do 2017 r.
 - 6.5.3. Kierunki działań na lata 2010 - 2013
 - 6.6. Poważne awarie przemysłowe
 - 6.6.1. Stan wyjściowy
 - 6.6.2. Cel średniookresowy do 2017 r.
 - 6.6.3. Kierunki działań na lata 2010 - 2013
 - 7. Priorytety ekologiczne
 - 8. Monitoring realizacji programu
 - 9. Źródła finansowania
 - 10. Nakłady na realizację programu dla gminy Bolesław
- Wykaz materiałów.

W „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010 – 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017” zdefiniowano nadrzędny cel, który brzmi następująco: **„Zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców gminy Bolesław poprzez poprawę stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami”**. Tak zdefiniowany cel jako wartość nadrzędną wskazuje człowieka, co jest zgodne z założeniami Polityki ekologicznej państwa. Ponadto cel ten zgodny jest z celem zdefiniowanym w „Aktualizacji Programu ochrony środowiska dla powiatu olkuskiego” oraz z misją sformułowaną w „Strategii rozwoju gminy Bolesław” - „Misją gminy Bolesław jest budowa obszaru dynamicznie rozwijającego się pod względem społecznym i gospodarczym poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej oraz stworzenie najlepszych warunków dla rozwoju turystyki, kultury i rolnictwa, a także ochronę środowiska przyrodniczego”. Ponadto w Programie wyznaczono cele szczegółowe w zakresie: działań systemowych, ochrony zasobów naturalnych, zrównoważonego wykorzystanie materiałów, wody i energii oraz poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego. Przy formułowaniu celów określonych w projekcie POŚ analizie poddano ich wpływ na środowisko - głównie na warunki jego ochrony oraz ich stosunek do celów określonych w dokumentach nadrzędnych (międzynarodowych i krajowych) oraz równoległych, określonych na szczeblu gminy.

Przy opracowaniu projektu „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010 – 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017”, wykorzystano następujące opracowania sporządzone na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym:

- Politykę ekologiczną państwa w latach 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016,
- Program Ochrony Środowiska województwa małopolskiego na lata 2007-2014,
- Aktualizację Programu Ochrony Środowiska dla powiatu olkuskiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2014,
- Strategię Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2005-2015,
- Strategię rozwoju gminy Bolesław na lata 2008 - 2025.

Polityka ekologiczna państwa

Polityka ekologiczna państwa oparta jest na konstytucyjnej zasadzie zrównoważonego rozwoju, dlatego zasada ta musi być uwzględniona we wszystkich dokumentach strategicznych

oraz programach opracowywanych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. W praktyce zasada zrównoważonego rozwoju powinna być stosowana wraz z wieloma zasadami pomocniczymi i konkretyzującymi tj.:

- Zasada prewencji (zapobiegania) oznacza przede wszystkim zapobieganie powstawania zanieczyszczeń, recykling a także wprowadzanie pro - środowiskowych systemów zarządzania środowiskiem.
- Zasada „zanieczyszczający płaci” wskazuje jednostki użytkujące środowisko jako podmioty odpowiedzialne za skutki zanieczyszczeń i innych zagrożeń środowiska.
- Zasada integracji oznacza uwzględnienie w politykach sektorowych celów ekologicznych na równi z celami gospodarczymi i społecznymi.
- Zasada skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej oznacza potrzebę minimalizacji nakładów na jednostkę uzyskanego efektu ekologicznego.
- Zasada uspołecznienia oznacza dostęp ludności do informacji o środowisku.

W polityce ekologicznej zostały określone działania pozwalające na osiągnięcie następujących celów:

W zakresie działań systemowych:

- Doprowadzenie do sytuacji, w której projekty dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki będą, zgodne z obowiązującym w tym zakresie prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny będą uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów.
- Uruchomienie takich mechanizmów prawnych, ekonomicznych i edukacyjnych, które prowadziłyby do rozwoju proekologicznej produkcji towarów oraz świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.
- Jak najszersze przystępowanie do systemu EMAS, rozpowszechnianie wiedzy wśród społeczeństwa o tym systemie i tworzenie korzyści ekonomicznych dla firm i instytucji będących w systemie.
- Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.
- Zwiększenie roli polskich placówek we wdrażaniu ekoinnowacji w przemyśle oraz w produkcji wyrobów przyjaznych dla środowiska oraz doprowadzenie do zadawalającego stanu monitoringu środowiska.
- Stworzenie systemu prewencyjnego, mającego na celu zapobieganie szkodom w środowisku i sygnalizującego możliwości wystąpienia szkody oraz zapewniającego, że koszty szkód w środowisku oraz koszty zapobiegania powstaniu tych szkód ponosić będą sprawcy.
- Integracja problematyki środowiskowej i planowania przestrzennego.

W zakresie ochrony zasobów naturalnych:

- Ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej na różnym poziomie organizacji.
- Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie właściwej struktury gatunkowej i wiekowej.
- Rozwijanie zróżnicowanej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.
- Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę narodową od deficytów wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi.
- Rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego.
- Przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno - błotnych przez czynniki antropogenne.
- Rekultywacja terenów zdegradowanych.
- Racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych oraz ich ochrona przed ilościową i jakościową degradacją.

W zakresie poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:

- Dalsza poprawa stanu zdrowotnego obywateli w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia oraz skuteczny nadzór nad wszystkimi instytucjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych.
- Dążenie do spełnienia przez RP zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego oraz z dwóch dyrektyw unijnych.
- Utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód.
- Zmniejszenie ilości powstających odpadów oraz ich odzysk.
- Dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i promieniowanie elektromagnetyczne oraz podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe.
- Stworzenie efektywnego systemu nadzoru nad substancjami chemicznymi dopuszczonymi na rynek, zgodnie z zasadami rozporządzenia REACH.

Cele Polityki Ekologicznej Państwa w powiązaniu ze specyfikacją regionu małopolskiego, powiatu olkuskiego i gminy Bolesław wyznaczają konkretne działania dla „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010 – 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017”.

Program ochrony środowiska dla powiatu olkuskiego

„Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska powiatu olkuskiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2014” jest dokumentem określającym cele i kierunki działań w zakresie działań o charakterze systemowym, ochrony dziedzictwa przyrodniczego tj.: zasobów przyrodniczych, lasów, gleb i kopalin, zrównoważonego wykorzystania surowców, materiałów, wody i energii oraz poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego tj.: wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza atmosferycznego, gospodarki odpadami, hałasu, promieniowania elektromagnetycznego a także poważnych awarii. Cele te oraz kierunki działań nakreślają konkretne wyzwania dla „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010 – 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017”.

Strategia rozwoju powiatu olkuskiego

„Strategia Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2005-2015” jest dokumentem strategicznym, w którym stworzone plany działań przede wszystkim kładą nacisk na zrównoważony rozwój powiatu. Jest on rozumiany jako proces, w którym następuje integrowanie działań politycznych, gospodarczych, społecznych i przestrzennych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych. Zrównoważony rozwój ma na celu wyrównanie szans w dostępie do środowiska zarówno współczesnego społeczeństwa, jak również przyszłych pokoleń.

„Strategia Rozwoju Powiatu Olkuskiego” nie ogranicza się w swych zapisach tylko do zadań realizowanych bezpośrednio przez Starostwo Powiatowe w Olkuszu, co w znaczny sposób zawęziłoby możliwości realizacyjne. Program proponuje przede wszystkim zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających na terenie powiatu. Taka zasada partnerstwa jest jedną z fundamentalnych zasad polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Ponadto wiele zadań leżących w kompetencjach gmin wchodzących w skład powiatu olkuskiego pokazanych jest jako zadania o niezwykle istotnym znaczeniu dla wszystkich jednostek samorządowych. Stąd też realizacja niniejszej strategii w dużej mierze musi się opierać na zorganizowanej i efektywnej współpracy gmin powiatu olkuskiego oraz Starostwa Powiatowego w Olkuszu. W „Strategii Rozwoju Powiatu Olkuskiego” określono działania zmierzające do realizacji poszczególnych celów w tym także poprawy środowiska. Są to m.in.:

- Poprawa przejezdności i bezpieczeństwa infrastruktury drogowej w celu podniesienia atrakcyjności turystyczno-gospodarczej Powiatu Olkuskiego przez dostosowanie dróg powiatowych do standardów Unii Europejskiej.
- Opracowanie koncepcji i studium wykonalności dla inwestycji alternatywnej w stosunku do obecnego systemu dostarczania wody na terenie powiatu olkuskiego.

- Propagowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach wiejskich powiatu.
- Propagowanie i wdrażanie konkretnych działań w zakresie odnawialnych źródeł energii, ze szczególnym uwzględnieniem energii solarnej, biopaliw, biomasy, itp.
- Opracowanie studium wykonalności dla inwestycji zespołu elektrowni wiatrowych na terenie Pustyni Błędowskiej.
- Realizacja programu gospodarki wodnej na terenie gminy Klucze – budowa zbiornika wodnego „Kobylica” na rzece Białej Przemszy.
- Tworzenie i rozbudowa lokalnych sieci infrastruktury teleinformatycznej.
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie powiatu olkuskiego oraz usuwanie pokryć dachowych z azbestem.
- Wspieranie przez władze samorządowe organizacji działających na rzecz rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i promocji powiatu.
- Wspieranie innowacyjnych form nauczania przedsiębiorczości w szkołach średnich.
- Tworzenie Stref Aktywizacji Gospodarczej na terenach przemysłowych i zdegradowanych – wykorzystanie możliwości rewitalizacji..
- Organizacja szkoleń i doradztwa dla rolników produkujących lub planujących produkcję żywności ekologicznej.
- Pomoc rolnikom w uzyskiwaniu środków zewnętrznych na rozwój gospodarstw ekologicznych.
- Opracowanie powiatowej strategii rozwoju turystyki przy aktywnym uczestnictwie samorządów gminnych, przedsiębiorców i organizacji sektora turystycznego.
- Koordynacja współpracy między właścicielami terenów Pustyni Błędowskiej oraz zainteresowanymi samorządami w zakresie zwiększania atrakcyjności turystycznej Pustyni.
- Organizacyjne i finansowe wspieranie przygotowywania imprez turystyczno-rekreacyjnych o znaczeniu ponadlokalnym.
- Utworzenie Powiatowego Centrum Informacji Turystycznej i lokalnych punktów informacji turystycznej.
- Przygotowanie wydawnictw informacyjno-promocyjnych (broszury, foldery, informatory, turystyczna mapa powiatu) przedstawiających walory turystyczne powiatu.
- Koordynacja współpracy w zakresie promocji oferty turystycznej pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.
- Prezentacja oferty turystycznej powiatu na regionalnych i krajowych targach turystycznych.
- Rozwój systemu identyfikacji atrakcji turystycznych na terenie powiatu.
- Nawiązanie współpracy z partnerskimi jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie wzajemnej prezentacji oferty turystycznej.
- Współpraca ze Związkiem Gmin Jurajskich w zakresie promocji oferty turystycznej Jury Krakowsko-Częstochowskiej.
- Zacieśnianie współpracy w zakresie promocji oferty powiatu olkuskiego z Małopolską Organizacją Turystyczną.
- Systematyczna odnowa i wyposażanie w urządzenia towarzyszące szlaków turystycznych.
- Odnowienie ścieżek dydaktycznych na terenie powiatu olkuskiego.
- Integrowanie działań z zakresu odnowy istniejących i wytyczania nowych ścieżek rowerowych, w tym na terenach miejskich.
- Organizacja powiatowych konkursów ekologicznych dla dzieci i młodzieży.
- Stworzenie powiatowego kalendarza imprez sportowych i rekreacyjnych.
- Rozwój oferty rekreacyjnej opartej na stadninach koni i szlakach konnych.
- Wspieranie działań zwiększających atrakcyjność miejsc służących uprawianiu wspinaczki skałkowej oraz speleologii.
- Wspieranie budowy zbiornika małej retencji w Jaroszowcu – Kobylicy.
- Zabezpieczenie wzgórza zamku rycerskiego w Bydlinie.
- Wykreowanie imprezy trzech zamków: Ogrodzieńca, Rabsztyna, Bydlina.
- Utworzenie skansenu historycznego na terenie powiatu olkuskiego.

- Remont drewnianego kościoła w Rodakach.
- Stworzenie koncepcji ochrony dziedzictwa kulturowego na terenie powiatu.

Kierunki te posłużyły do sprecyzowania kierunków działań w „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010 – 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017”.

Strategia rozwoju gminy Bolesław

„Strategia rozwoju gminy Bolesław na lata 2008 - 2025” jest dokumentem planistycznym ujmującym kierunki, cele i priorytety rozwoju społeczno - gospodarczego gminy w horyzoncie długookresowym. Dokument ten zawiera profil gminy, analizę mocnych i słabych stron gminy oraz zewnętrznych szans i zagrożeń (SWOT), misję gminy i cele strategiczne, a także operacyjne.

Misją gminy Bolesław jest budowa obszaru dynamicznie rozwijającego się pod względem społecznym i gospodarczym poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej oraz stworzenie najlepszych warunków dla rozwoju turystyki, kultury i rolnictwa, a także ochronę środowiska przyrodniczego. Założone cele strategiczne gminy Bolesław zgodnie ze strategią rozwoju przedstawiają się następująco:

- cel I - modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej i społecznej,
- cel II - rozwój turystyczno - rekreacyjny oraz rozwój przedsiębiorczości gospodarczej na obszarze gminy,
- cel III - wzrost poziomu życia mieszkańców gminy.

Cele te posłużyły do sprecyzowania kierunków działań określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017”.

Analiza założonych celów i kierunków działań określonych w projekcie „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010 – 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017” z celami zawartymi w wyżej wymienionych dokumentach pozwala stwierdzić, że:

- nie pozostają one w sprzeczności z żadnym z wymienionych dokumentów,
- ich konsekwentna realizacja pozwoli na osiągnięcie celów założonych na wyższym poziomie administracyjnym tj. powiatowym, wojewódzkim i krajowym.

3. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

3.1. Istniejący stan środowiska gminy Bolesław

Gmina Bolesław jest gminą wiejską położoną, na Wyżynie Krakowsko - Częstochowskiej, w pobliżu Pustyni Błędowskiej, w połowie drogi pomiędzy Krakowem i Katowicami, przy drodze krajowej nr 94.

W podziale administracyjnym gmina położona jest w województwie małopolskim, w powiecie olkuskim, przy granicy z województwem śląskim.

Gmina Bolesław sąsiaduje z pięcioma gminami:

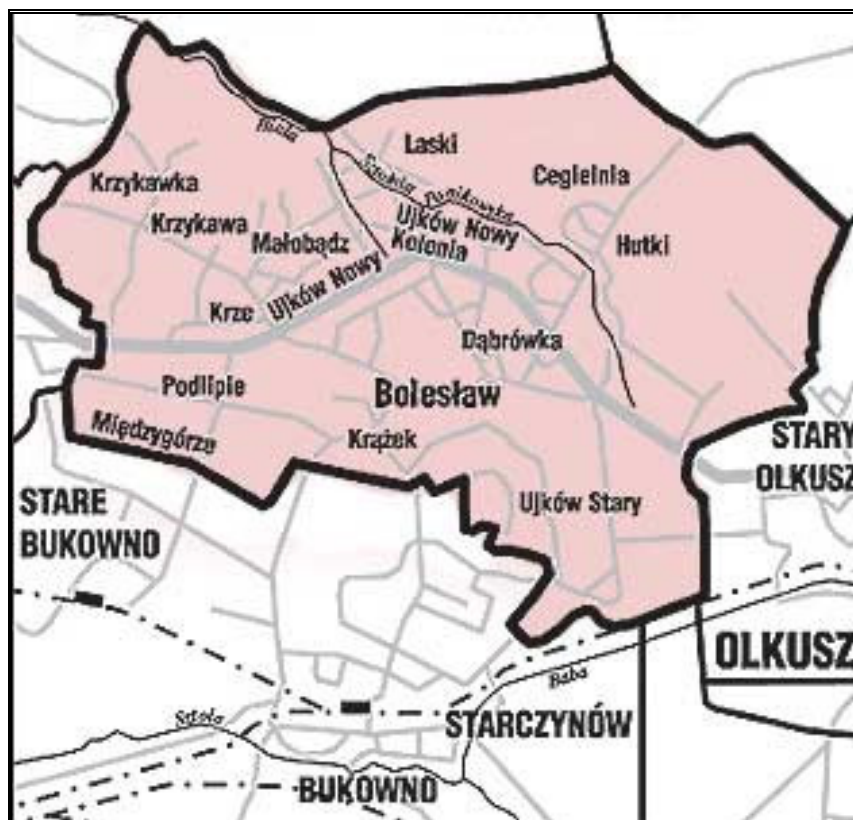
- od wschodu z gminą miejsko - wiejską Olkusz,
- od południa z gminą miejską Bukowno,
- od zachodu z gminą miejską Sławków,
- od północy z gminą miejską Dąbrowa Górnicza,
- od północnego - wschodu z gminą Klucze.

Położenie gminy przedstawiono na rys. 1.

Rysunek 1. Położenie gminy Bolesław na tle powiatu olkuskiego
Źródło: Program Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław uchwalony w 2005 r.

Gmina Bolesław zajmuje powierzchnię 4 134 ha (41,34 km²). W jej skład wchodzi 12 sołectw: Bolesław, Hutki, Krążek, Krzykawę, Krzykawkę, Krze, Laski, Małobądz, Międzygórze, Podlipie, Ujków Nowy Kolonię i Ujków Nowy. Siedziba władz gminnych znajduje się w miejscowości Bolesław. Podział gminy Bolesław na sołectwa przedstawiono na rys. 2.

Rysunek 2. Podział gminy Bolesław na sołectwa

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław uchwalony w 2005 r.

Gminę zamieszkuje obecnie 7808 osób (stan na 31.12.2008 r.). Średnia gęstość zaludnienia wynosi 188 osób na km².

W budowie geologicznej gminy wyróżnia się trzy piętra strukturalne. Pierwsze tworzą sfałdowane utwory paleozoiczne, drugie stanowią monoklinalnie zalegające utwory mezozoiczne z utworami permu, natomiast piątro trzecie stanowią pokrywowe utwory kenozoiczne - czwartorzędowe. Najniższy teren znajduje się przy granicy koryta Białej Przemszy na wysokości 282 m., a najwyższy w Krzykawie, w miejscu zbiornika wodociągowego na wysokości 372 m.

Charakterystycznym elementem krajobrazu Jury są ostańce skalne. W wyniku zjawisk krasowych powstały jaskinie, które zaliczają się do istotnych elementów jurajskiej budowy geologicznej.

Ewenementem przyrody w Laskach jest „Skałka”, jedyna w Polsce kopuła trawertynowa (zwana wynurzeniem geologicznym), a także powstała w jej wnętrzu jaskinia. Występuje tu wiele skamieniałości amonitów, z których pozostały spiralne skorupy o średnicy kilku do kilkunastu centymetrów, małży, jeżowców, ślimaków, gąbek oraz belemitów.

Wielką osobliwością przyrodniczą jest położona nieopodal omawianego terenu Pustynia Błędowska o całkowitej powierzchni około 30 km². Jej piaski osiągają kilkaset metrów głębokości. Długość pustyni na osi wschód - zachód (wzdłuż Białej Przemszy) wynosi około 9 km, a szerokość od 2 do 3 km. W jej wschodniej części usytuowane są otwarte piaski, częściowo porośnięte niską roślinnością, wydmy i pola deflacyjne. Na powierzchni piasków występują wydmy piaszczyste.

W granicach gminy znajduje się użytek ekologiczny tj. obszar występowania Pleszczotki górskiej, utworzony w 1997 r. przez Radę Gminy Bolesław, o powierzchni 5,60 ha, który chroni miejsce występowania pleszczotki górskiej na terenach hałdy „Bolesław” i stanowi 0,1% powierzchni gminy. Ponadto usytuowana jest otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd, o powierzchni 2413,00 ha, która stanowi 59% powierzchni gminy.

Na omawianym terenie został wyznaczony potencjalny obszar Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony pod nazwą „Armeria” przez Małopolski Wojewódzki Zespół Specjalistyczny Regionalnej

Dyrekcji Ochrony Środowiska z Krakowa. Według stanu na dzień 15.06.2009 r., obszar ten zajmuje powierzchnię 7,95 ha, Wyznaczono także drugi specjalny obszary ochrony „Pleszczotka”, o powierzchni 4,92 ha.

Zbiorowiska leśne zajmują powierzchnię 1 540,9 ha, co stanowi 37,8 % ogólnej powierzchni gminy. Prawie 80% gruntów leśnych na terenie gminy Bolesław stanowią lasy publiczne należące do Skarbu Państwa. Grunty leśne prywatne zajmują około 20% powierzchni, tylko nieznaczna część stanowią grunty leśne gminne. Gmina Bolesław posiada wskaźnik lesistości powyżej 30 % tj. 37,7 %, przekraczający wskaźnik przewidziany do osiągnięcia w 2020 roku według Krajowego Programu Zwiększania Lesistości. Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej lasy obrębu Olkusz położone są w VI Krainie Małopolskiej. Nadzór nad lasami na terenie gminy Bolesław sprawuje Nadleśnictwo Olkusz. Lasy na terenie gminy zdominowane są przez sosnę, która stanowi prawie 68% drzewostanu. Są to drzewostany na ogół młode, przeciętny wiek to 62 lata. Według danych Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, lasy położone na terenie gminy zaliczane są do I-ej kategorii zagrożenia pożarowego. W związku z tym, istnieje konieczność prowadzenia stałego monitoringu lasów, zwłaszcza w miejscach najbardziej podatnych na wystąpienie pożarów.

Ogólna powierzchnia gruntów gminy Bolesław wynosi 4 134 ha, co stanowi 6,6 % ogólnej powierzchni powiatu olkuskiego (62 218 ha). W strukturze gruntów gminy przeważają użytki rolne i tereny leśne. Użytki rolne na terenie gminy stanowią 38,1% ogólnej powierzchni, z czego grunty orne zajmują około 67,9 %. W porównaniu z sąsiednimi gminami, gmina Bolesław ma najlepszą strukturę bonitacyjną gleb. Około 63% gruntów stanowią gleby średniej jakości IV klasy bonitacyjnej, natomiast prawie 28 % stanowią gleby słabe V i najsłabsze VI klasy bonitacyjnej. Udział gruntów zaliczanych do wyższych klas bonitacyjnych tj. III stanowi 9,2 %.

Według stanu na dzień 31.12.2007 r. na terenie gminy udokumentowane są złoża cynku i ołowiu, dolomitów, piasków formierskich, pisaków i żwirów oraz piasków podsadzkowych. Zasoby bilansowe tych złóż wynoszą łącznie 50 766 tys. Mg. Obecnie w gminie Bolesław działają dwa zakłady posiadający koncesję na wydobycie kopalin: ZGH „Bolesław” i PCC RAIL S.A.

Gmina leży w dorzeczu Białej Przemszy granicząc od północy z jej lewym dopływem - potokiem Biała aktualnie prowadzącym głównie wody kopalniane. Do rzeki tej wpadają wody kopalniane z kanału Dąbrówka. Zbiorniki wód powierzchniowych stojących, występują w formie nielicznych oczek wodnych bądź stawów założonych na ciekach w Małobądzu i obok Krążka. Tereny wód powierzchniowych zajmują niespełna 1% powierzchni gminy.

Teren gminy Bolesław leży w obrębie bytomsko-olkuskiego regionu hydrogeologicznego z głównym poziomem użytkowym szczelinowo-krasowym w wapieniach i dolomitach triasu dolnego i środkowego. Piętro to jest intensywnie drenowane przez kopalnie oraz wykorzystywane do celów zaopatrzenia w wodę. Spowodowało to powstanie rozległego leja depresji zwierciadła wód podziemnych o zasięgu regionalnym, a także do zmiany naturalnego kierunku spływu wód podziemnych. Obszar gminy Bolesław charakteryzuje się dużymi zasobami wód podziemnych, które zaliczone zostały do Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Najbardziej zasobne triasowe piętro wodonośne stanowi zbiornik wód podziemnych „Olkusz-Zawiercie” GZWP o nr 454.

W gminie Bolesław działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę prowadzi Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olkuszu (PWİK Sp. z o.o.). Gmina zaopatrywana jest w wodę z wodociągu grupowego przez Stację Uzdatniania Wody w Olkuszu. Surowcem do produkcji wody pitnej są wody pochodzące z odwodnienia Kopalni rud cynku i ołowiu ZGH „Bolesław” w Bukownie.

Gmina Bolesław nie jest w pełni zwodociągowana. Stopień zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy wynosi 97,2% (stan na 2008 r. wg GUS). Całkowita długość sieci wodociągowej na terenie gminy Bolesław wynosi 43,8 km (stan na 2008 r.). Do budynków mieszkalnych wodę doprowadza 2 191 przyłączy wodociągowych (stan na 2008 r.).

Gmina Bolesław jest gminą wiejską i nie ma w pełni zorganizowanego systemu odprowadzania ścieków. Według danych GUS gmina posiada system kanalizacyjny obejmujący 23% ogółu ludności w gminie. Kanalizacja obejmuje swym zasięgiem miejscowości Laski, Kolonia oraz część Bolesławia.

Długość istniejących odcinków sieci kanalizacyjnej wynosi 33,6 km, w tym:

- kanalizacja grawitacyjno-tłoczna – 28,2 km,

- przyłącza kanalizacyjne – 5,4 km,
Ścieki bytowe wprowadzane do kanalizacji sanitarnej odprowadzane są na oczyszczalnię ścieków w Laskach, gdzie po oczyszczeniu odprowadzane są do Kanału Dąbrówka.

3.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Wszystkie działania przewidziane do realizacji w ramach projektu POŚ dla gminy Bolesław mają z założenia na celu poprawę stanu środowiska. Natomiast poprawa jakości środowiska wpłynie pozytywnie na zdrowie mieszkańców gminy. Brak realizacji zapisów Programu prowadzić będzie do znaczącego pogorszenia wszystkich elementów środowiska. Do potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji POŚ dla gminy Bolesław należą:

- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych w związku ze zwiększonym wytwarzaniem ścieków i niekontrolowanym ich odprowadzaniem,
- wzrost zużycia surowców, energii, wody oraz zmniejszanie się zasobów wodnych,
- pogorszenie jakości powietrza,
- postępująca degradacja gleb,
- utrata różnorodności ekologicznej i cennych przyrodniczo terenów,
- degradacja walorów krajobrazu,
- zmniejszanie się zasobów leśnych,
- zwiększającą się liczbą mieszkańców narażonych na ponadnormatywne natężenie hałasu i pól elektromagnetycznych,
- pogorszenie jakości życia mieszkańców.

Poniżej przedstawiono potencjalne zmiany, jakie mogłyby mieć miejsce w przypadku braku realizacji ustaleń Programu, w poszczególnych komponentach ochrony środowiska i innych działaniach wspomagających:

Przyroda

Jednym z głównych ustaleń Programu jest zapewnienie ochrony i wzrostu różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Zaniechanie działań zmierzających do ochrony najcenniejszych przyrodniczo ekosystemów pełniących funkcje krajobrazowe, biocenotyczne, glebochronne i wodochronne może prowadzić do zubożenia zasobów biotycznych tego obszaru. Natomiast postępująca degradacja ekosystemów może spowodować szereg nieodwracalnych zmian w ich strukturze a w konsekwencji prowadzić do zanikania elementów różnicujących takich jak zadrzewienia, zakrzewienia, zbiorowiska muraw galmanowych, które pełnią funkcję środowiskotwórcze i krajobrazowe. Zmniejszenie różnorodności krajobrazu spowoduje zanik części siedlisk przyrodniczych a tym samym zaburzenie fauny.

W związku z tym zaniechanie realizacji ustaleń w zakresie ochrony przyrody jest działaniem zdecydowanie negatywnym.

Lasy

Przyjęty w Programie cel ochrony lasów „Racjonalna gospodarka leśna” realizowany będzie poprzez opracowanie uproszczonych planów urządzania lasów, zalesianie terenów nieprzydatnych rolniczo i o małej wartości rolniczej, a także podnoszenie świadomości i wiedzy ekologicznej społeczeństwa w zakresie leśnictwa, w tym właścicieli lasów w zakresie wzbogacania i racjonalnego użytkowania zasobów leśnych.

Brak realizacji założonych ustaleń tego dokumentu może spowodować zahamowanie wzrostu ilościowego i jakościowego zasobów leśnych, a nawet ich zmniejszenie (np. na skutek pożarów lub w wyniku kontynuowania nieracjonalnej gospodarki w lasach prywatnych) oraz ograniczenie korzystnych dla środowiska funkcji ochronnych lasów, zwłaszcza w zakresie ochrony gleb i wód, przyrody oraz ich roli krajobrazowej.

Gleby

Przyjęty w Programie cel ochrony gleb „Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów gospodarczych na środowisko glebowe” realizowany będzie głównie poprzez upowszechnianie wśród rolników zasad Dobrych Praktyk Rolniczych oraz przeciwdziałanie degradacji gleb poprzez zadrzewiania śródpolne i pasy zadrzewień wzdłuż cieków wodnych.

Brak realizacji założonych ustaleń dokumentu może prowadzić do zanieczyszczania gleb poprzez nieracjonalne stosowanie w uprawie nawozów a także niekontrolowane odprowadzanie nieczyszczonych ścieków bezpośrednio do gleby.

Kopaliny

Przyjęty w Programie cel ochrony „Racjonalne wykorzystanie zasobów geologicznych oraz ich ochrona przed ilościową i jakościową degradacją” realizowany będzie głównie poprzez edukację w tym zakresie a także umieszczanie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Brak realizacji założonych ustaleń dokumentu nie spowoduje znaczącego zagrożenia.

Energia odnawialna

Przyjęty w Programie cel ochrony „Zwiększenie ilości energii pozyskanej ze źródeł odnawialnych” realizowany będzie głównie poprzez edukację ekologiczną w zakresie możliwości wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych oraz korzyści ich stosowania.

Brak realizacji założonych ustaleń dokumentu będzie prowadzić do postępującego zanieczyszczania powietrza atmosferycznego oraz wzrostu zużycia krajowych zasobów surowców.

Zagrożenia powodziowe

Przyjęty w Programie cel „Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych tak, aby uchronić gospodarkę od deficytu wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi” realizowany będzie głównie poprzez bieżącą konserwację cieków wodnych oraz modernizację systemów melioracyjnych umożliwiających swobodny spływ wód, a także budowanie oraz utrzymywanie wałów przeciwpowodziowych.

Brak realizacji założonych ustaleń dokumentu może wywołać ryzyko wystąpienia lokalnych powodzi.

Jakość wód podziemnych i powierzchniowych

Przyjęty w Programie cel „Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych” realizowane będzie głównie poprzez zapewnienie rozwoju sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej oraz edukację mieszkańców na temat zasad korzystania z zasobów środowiska wodnego.

Zaniechanie działań zmierzających do ochrony wód powierzchniowych i podziemnych może prowadzić do wystąpienia niekorzystnych zmian jakości wody. Brak wyposażenia w sprawną sieć wodociagową oraz kanalizację sanitarną i deszczową, może oddziaływać negatywnie na jakość wód powierzchniowych i wód podziemnych a tym samym na jakość życia mieszkańców. Brak realizacji działań określonych w POŚ spowoduje także niekontrolowane odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód powierzchniowych i do gruntu. Wykorzystywanie nieszczelnych szamb może powodować przedostawanie się zanieczyszczeń do głębszych poziomów wodonośnych. Konsekwencją pogorszenia się jakości wód może być degradacja obszarów cennych przyrodniczo.

W związku z tym zaniechanie realizacji ustaleń w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych jest działaniem zdecydowanie negatywnym.

Powietrze atmosferyczne

Przyjęty w Programie cel „Utrzymanie jakości powietrza na poziomie dopuszczalnym głównie poprzez ograniczenie emisji przemysłowej i emisji komunikacyjnej” realizowane będzie głównie poprzez propagowanie odnawialnych źródeł ciepła oraz edukację społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii, modernizacji ogrzewania i stosowania odnawialnych źródeł energii.

Zaniechanie działań zmierzających do ograniczenia emisji gazów i pyłów do atmosfery może

prowadzić do stopniowego pogorszenia jakości powietrza atmosferycznego. Brak wdrożenia proekologicznych inwestycji spowoduje pogarszanie się jakości powietrza, na którą obecnie główny wpływ ma emisja komunikacyjna. Pozostawienie infrastruktury drogowej w obecnym stanie wpłynie niekorzystnie na czystość powietrza. Dodatkowo emisja transportowa zwiększy się w wyniku wzrostu liczby pojazdów samochodowych. Utrzymanie przestarzałych technologii niewątpliwie spowoduje wzrost energochłonności oraz wzmożoną emisję zanieczyszczeń.

W związku z tym zaniechanie realizacji ustaleń w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego jest działaniem zdecydowanie negatywnym.

Hałas

Projekt POŚ dla gminy Bolesław zakłada ocenę poziomu zagrożenia ponadnormatywnym hałasem oraz zmniejszenie zagrożenia przede wszystkim pochodzącego ze źródeł komunikacyjnych. Źródłem tej uciążliwości jest nadmierny ruch komunikacyjny, zły stan techniczny nawierzchni dróg oraz zły stan techniczny pojazdów.

Zaniechanie realizacji ustaleń z zakresu ochrony przed hałasem będzie miało niekorzystne wpływ przede wszystkim na zdrowie ludzi.

Pola elektromagnetyczne

Projekt POŚ dla gminy Bolesław zakłada ocenę poziomu zagrożenia nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych oraz minimalizację oddziaływania tych pól na zdrowie człowieka i środowisko.

Zaniechanie realizacji ustaleń z zakresu ochrony przed polami elektromagnetycznymi może narazić mieszkańców na ich ponadnormatywne oddziaływanie.

Edukacja ekologiczna

Edukacja ekologiczna ma na celu zapewnienie rozwoju społeczeństwa realizującego zasady zrównoważonego rozwoju i posiadającego umiejętność oceny stanu bezpieczeństwa ekologicznego. Natomiast prawo do informacji o środowisku jest jednym z najważniejszych instrumentów ochrony środowiska i elementem, dzięki któremu społeczeństwo ma możliwość wpływania na procesy podejmowania decyzji, których skutki mają znaczenie dla środowiska. Działania edukacyjne i informacyjne w zakresie ochrony środowiska podejmowane w ramach Programu zmierzają do podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców gminy oraz zagwarantowanie szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie.

Brak podejmowania działań w tym zakresie sprzyjać będzie rozwojowi konsumpcyjnego stylu życia, zwiększonemu zapotrzebowaniu na surowce, wodę i energię, wzrostowi zanieczyszczenia środowiska.

Zaniechanie realizacji ustaleń z zakresu edukacji ekologicznej jest działaniem zdecydowanie negatywnym.

W przypadku, gdy POŚ dla gminy Bolesław nie zostanie wdrożony, negatywne trendy będą się pogłębiać a zanieczyszczenie środowiska wzrastać, dlatego realizacja Programu jest konieczna.

4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Ochrona poszczególnych komponentów środowiska może pociągać za sobą konieczność realizacji inwestycji, które mogą mieć negatywny wpływ na inne komponenty środowiskowe. Poniżej omówione zostały elementy środowiska, które mogą być zagrożone wpływem realizowanych inwestycji.

Walory przyrodniczo - krajobrazowe

Obszary prawnie chronione stanowią 0,1% ogólnej powierzchni gminy. W jej granicach znajduje się **użytek ekologiczny „Obszar występowania Pleszczotki górskiej”**, utworzony w 1997 r. przez Radę Gminy Bolesław, o powierzchni 5,60 ha, który chroni miejsce występowania pleszczotki górskiej na terenach hałdy „Bolesław”.

Ponadto na terenie gminy Bolesław usytuowana jest **otulina Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”**, o powierzchni 2413,00 ha, która stanowi 59% powierzchni gminy.

Na omawianym terenie został wyznaczony potencjalny **obszar Natura 2000** – obszar specjalnej ochrony pod nazwą „Armeria” przez Małopolski Wojewódzki Zespół Specjalistyczny Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z Krakowa. Według stanu na dzień 15.06.2009 r., obszar ten zajmuje powierzchnię 7,95 ha, Wyznaczono także drugi specjalny obszary ochrony „Pleszczotka”, o powierzchni 4,92 ha:

- **Armeria** – stanowi projektowany użytek ekologiczny. Jest to charakterystyczna roślinność galmanowa - niskie murawy złożone z gatunków znoszących wysokie stężenie w glebie metali ciężkich, takich jak cynk, ołów, kadm i srebro. Cechą charakterystyczną tworzących je roślin jest kseromorfizm oraz nanizm (skarlenie). *Armeria maritima* subsp. *halleri*, to rzadki podgatunek, w Europie znany jest z nielicznych stanowisk związanych z wychodniami cynku. W standardowym formularzu danych NATURA 2000 dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) oraz dla specjalnych obszarów ochrony (SOO) obszar Armerię zanotowano jako typ B o kodzie obszaru PLH120101. Na niewielkiej powierzchni występują typowo, jak na warunki Polski, wykształcone zbiorowiska muraw galmanowych, rzadkie w kraju. Obszar służy ochronie 1 typu siedliska przyrodniczego z zał. I Dyrektywy 43/92/EWG, zajmującego ok. 70% powierzchni obszaru. Potencjalnym zagrożeniem jest sukcesja naturalna lub niewłaściwie prowadzona rekultywacja, prowadząca do zarastania muraw roślinnością krzewiastą i drzewiastą, w tym rozrastanie się obcych gatunków inwazyjnych - karagana i robinia akacjowata. Potencjalnie - zmiana przeznaczenia gruntów.
- **Pleszczotka** – Istniejący użytek ekologiczny "Biscutella" (Uchwała Gminy Bolesław na wniosek Zakładu Ekologii Instytutu Botaniki PAN w Krakowie, 1997 rok). W standardowym formularzu danych NATURA 2000, obszar Pleszczotka zanotowano jako typ B o kodzie PLH120102. Obszar służy ochronie 1 typu siedliska przyrodniczego z zał. I Dyrektywy 43/92/EWG, zajmującego ok. 90% powierzchni obszaru. Potencjalnym zagrożeniem jest sukcesja naturalna lub niewłaściwie prowadzona rekultywacja, prowadząca do zarastania muraw roślinnością krzewiastą i drzewiastą. Potencjalnie - zmiana przeznaczenia gruntów.

Lasy

Zbiorowiska leśne zajmują powierzchnię 1 540,9 ha, co stanowi 37,8% ogólnej powierzchni gminy. Na gruntach leśnych (1 580,00 ha) zbiorowiska leśne zajmują 97,5% (1 540,9 ha), zaś różnorodne zbiorowiska nieleśne 2,5% (39,1 ha). Prawie 80% gruntów leśnych na terenie gminy Bolesław stanowią lasy publiczne należące do Skarbu Państwa. Grunty leśne prywatne zajmują około 20% powierzchni, tylko nieznaczną część stanowią grunty leśne gminne.

Lasy na terenie gminy zdominowane są przez sosnę, która stanowi prawie 68% drzewostanu. Są to drzewostany na ogół młode, przeciętny wiek to 62 lata.

Gleby

Ogólna powierzchnia gruntów gminy Bolesław wynosi 4 134 ha co stanowi 6,6 % ogólnej powierzchni powiatu olkuskiego (62 218 ha). W strukturze gruntów gminy przeważają użytki rolne i tereny leśne. Użytki rolne na terenie gminy stanowią 38,1% ogólnej powierzchni, z czego grunty orne zajmują około 67,9%.

Najwyższą wartość rolniczą stanowią gleby zaliczone do klasy I, natomiast najniższą do klasy VI. W porównaniu z sąsiednimi gminami, gmina Bolesław ma najlepszą strukturę bonitacyjną gleb. Około 63% gruntów stanowią gleby średniej jakości IV klasy bonitacyjnej, natomiast prawie 28% stanowią gleby słabe V i najgorsze VI klasy bonitacyjnej. Udział gruntów zaliczanych do wyższych klas bonitacyjnych tj. III stanowi 9,2%.

Tereny zdegradowane

Gmina Bolesław posiada na swym obszarze liczne tereny poprzemysłowe i zmienione antropogenicznie związane z działalnością górnictwa rud cynku i ołowiu, wydobywaniem piasków,

działalnością zakładów przemysłu metalowego oraz działalnością bytową mieszkańców. Należą do nich odkrywki, wyrobiska piaskowe, składowiska odpadów, stawy osadowe a także przekształcenia powierzchni terenu w postaci deformacji nieciągłych oraz lejów i zapadlisk. Tereny te powinny być rekultywowane na bieżąco, zgodnie z zapisami decyzji wydawanej przez właściwy organ ochrony środowiska. Na terenie gminy Bolesław rekultywację terenów zdegradowanych przemysłowo prowadzi głównie Zakład Górniczo-Hutniczy „Bolesław” oraz PCC RAIL S.A.

Zasoby geologiczne

Według stanu na dzień 31.12.2007 r. na terenie gminy udokumentowane są złoża cynku i ołowiu, dolomitów, piasków formierskich, pisaków i żwirów oraz piasków podsadzkowych. Zasoby bilansowe tych złóż wynoszą łącznie 50 766 tys. Mg. Obecnie w gminie Bolesław działają dwa zakłady posiadający koncesję na wydobycie kopalin: ZGH „Bolesław” i PCC RAIL S.A. Na terenie gminy Bolesław eksploatowane są złoża cynku i ołowiu przez ZGH „Bolesław” i obejmują złoża w obszarze górniczym OG „Pomorzany” oraz OG „Olkusz”, a także złoża piasku podsadzkowego występujące w złożu Pustynia Błędowska – Blok IV, obszar górniczy „Szczakowa VI”.

Wody powierzchniowe

Gmina leży w dorzeczu Białej Przemszy granicząc od północy na wielokilometrowym odcinku z jej lewym dopływem - potokiem Biała aktualnie prowadzącym głównie wody kopalniane. Do rzeki tej wpadają wody kopalniane z kanału Dąbrówka. W zlewni Białej, mającej szczególne walory przyrodniczo – krajobrazowe, leży większość obszaru gminy. W dolnym biegu tworzą się meandry, moczary i stawki. Jej przepływy i stany wód są niskie i wyrównane, choć w czasie roztopów lub nagłych opadów mogą powodować lokalne powodzie o ograniczonym zasięgu. Najbardziej zagrożoną podtopieniami na terenie gminy Bolesław jest miejscowość Laski. Drugorzędne znaczenie dla Gminy mają położone po stronie południowej – Struga granicząca z wsią Podlipie i krotki odcinek górnego Warwasu pod wsią Krążek. Mogą one stanowić podstawę dla kształtowania lokalnej rekreacji i być odbiornikami oczyszczonych wód bytowo – gospodarczych.

Zbiorniki wód powierzchniowych stojących, występują w formie nielicznych oczek wodnych bądź stawów założonych na ciekach w Małobądzu i obok Krążka. Jednym z większych jest odtworzony zbiornik w Starej Wsi, będący reliktem dawnego, dużego kompleksu stawów w tym rejonie. Wiele stawów i cieków zanikłych w wyniku odwadniania kopalń, może jednak powstać ponownie po zaprzestaniu eksploatacji górniczej.

Tereny wód powierzchniowych zajmują niespełna 1% powierzchni gminy.

Wody podziemne

Obszar gminy Bolesław charakteryzuje się dużymi zasobami wód podziemnych, które zaliczone zostały do Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Najbardziej zasobne triasowe piętro wodonośne stanowi zbiornik wód podziemnych „Olkusz-Zawiercie” GZWP o nr 454.

Teren gminy Bolesław leży w obrębie bytomsko-olkuskiego regionu hydrogeologicznego z głównym poziomem użytkowym szczelinowo-krasowym w wapieniach i dolomitach triasu dolnego i środkowego. Poziom ten zalega na głębokości 10 – 100 m, wydajności wahają się od 10 – 600 m³/h, a wody znajdują się pod ciśnieniem do 3000 kPa. Piętro to jest intensywnie drenowane przez kopalnie oraz wykorzystywane do celów zaopatrzenia w wodę. Spowodowało to powstanie rozległego leja depresji zwierciadła wód podziemnych o zasięgu regionalnym, a także do zmiany naturalnego kierunku spływu wód podziemnych.

Powietrze atmosferyczne

Głównym źródłem zanieczyszczeń do powietrza na terenie gminy Bolesław jest emisja antropogeniczna obejmująca:

- emisję niską (kotłownie, indywidualne paleniska domowe i prywatne zakłady),
- emisję z zakładów przemysłowych,
- emisję komunikacyjną.

Niska emisja na terenie gminy związana jest z indywidualnymi środkami ciepłowniczymi w gospodarstwach domowych, które w przeważającej ilości wykorzystują jako źródło energii węgiel kamienny, często gorszego gatunku. Spala się w nich także różnego rodzaju materiały odpadowe, w tym odpady komunalne, które mogą być źródłem emisji dioksyn, ponieważ proces spalania jest niepełny i zachodzi w niższych temperaturach. Lokalne systemy grzewcze i piece domowe praktycznie nie posiadają urządzeń ochrony powietrza. Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje zmienność sezonową (związaną z okresem grzewczym).

Na terenie gminy działają zarówno duże zakłady przemysłowe, jak i małe zakłady usługowe i produkcyjne. Do zakładów, które posiadają pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza należą: ZGH „Bolesław” S.A., „TAKT” Sp. z o.o., „INCAST” Sp. z o.o., Zakład Produkcyjno - Usługowy „TEPOL”.

Oprócz emisji niskiej i przemysłowej na stan powietrza na terenie gminy Bolesław ma wpływ emisja komunikacyjna, której największe stężenia lokuje się wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych tj. droga krajowa nr 94 Kraków - Katowice i 2 drogi powiatowe Bolesław - Bukowno oraz Bolesław - Klucze.

Gospodarka odpadami

Odpady komunalne wg Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz. U. 2007 nr 39, poz. 251 z późn. zm.) to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych, pochodzące od innych wytwórców, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Odpady komunalne wytwarzane są przede wszystkim przez gospodarstwa domowe oraz obiekty infrastruktury (handel, usługi i rzemiosło, targowiska, szkolnictwo itp.).

Według danych uzyskanych z Urzędu Gminy Bolesław z terenu gminy w 2007 r. zebrano 983,88 [Mg] a w 2008 r. -1077,5 [Mg] odpadów. Natomiast przeprowadzone rozeznanie wśród firm zbierających odpady z terenu gminy wskazują, że ilość ta jest większa i wynosi 1080,16 Mg w 2007 r. i 1196,98 Mg w roku 2008. W latach 2007 – 2008 zebrano porównywalną ilość odpadów komunalnych. Ilość odpadów pozyskiwanych z selektywnej zbiórki w 2007 r. wynosiła 194,73 Mg a w 2008 r. – 228,8 Mg.

Na terenie gminy prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów. Odpady pochodzące z selektywnej zbiórki poddawane są procesom odzysku. Papier i tektura, tworzywa sztuczne, szkło i metale zbierane są w podgrupie odpadów, jako surowce wtórne. W latach 2007-2008 gmina prowadziła zbiórkę odpadów opakowaniowych włącznie z surowcami wtórnymi. Procesom odzysku poddawane są odpady pochodzące z selektywnej zbiórki, które dodatkowo poddawane są procesom doczyszczania na linii do segregacji funkcjonującej w ZGK „Bolesław” Sp. z o.o.

Oprócz odpadów opakowaniowych w gminie Bolesław selektywnie zbierane są odpady wielkogabarytowe. Dwa razy w roku w okresie wiosennym i jesiennym prowadzona jest akcyjna zbiórka odpadów wielkogabarytowych. Mieszkańcy wystawiają odpady wielkogabarytowe przed swoją nieruchomością, a firma odbierająca odpady zabiera je wg ustalonego i ogłoszonego wcześniej harmonogramu. Zbiórkę prowadzi Zakład Gospodarki Komunalnej „Bolesław” Sp. z o.o., w ramach podpisanej z gminą umowy na odbiór odpadów komunalnych.

Hałas

Na terenie gminy Bolesław głównym źródłem hałasu jest ruch komunikacyjny, który od kilku lat wykazuje duże natężenie wzdłuż głównych szlaków transportowych. Hałas przemysłowy ma z kolei znaczenie dużo mniejsze i stanowi źródło punktowe.

Gmina Bolesław położona jest przy drodze krajowej nr 94 Kraków - Katowice, która stanowi główne źródło emisji hałasu na omawianym terenie. W pobliżu przebiega także droga międzynarodowa E-4 Olszyna - Przemyśl. Ponadto zlokalizowane są także drogi wojewódzkie, drogi powiatowe m.in.: Bolesław - Bukowno i Bolesław - Klucze oraz drogi gminne. Podstawowym systemem transportowym przewozów pasażerskich w przedmiotowej gminie jest komunikacja autobusowa międzygminna i komunikacja PKS, a dodatkowo gmina obsługiwana jest liniami autobusowymi DPJ.

Najbliżej położone miasto Bukowno przecina linia kolejowa Katowice - Kielce, a także szerokotorowy trakt łączący Sławków z krajami byłego Związku Radzieckiego. Biorąc pod uwagę częstotliwość kursowania pociągów na trasie Katowice-Kielce należy stwierdzić, że teren gminy Bolesław nie jest zagrożony występowaniem ponadnormatywnych wielkości hałasu kolejowego.

Z kolei hałas przemysłowy generowany jest przez zakłady produkcyjne i usługowe. Na terenie gminy Bolesław funkcjonuje wiele różnorodnych firm, warsztatów i podmiotów gospodarczych prowadzących działalność o charakterze usługowym, w tym także jednostki handlu detalicznego i osoby fizyczne. Za źródło lokalnego hałasu przemysłowego na terenie gminy można uznać zakład „INCAST” Sp. z o.o. z Bolesławia.

Pola elektromagnetyczne

Przez teren gminy Bolesław przebiegają następujące ciągi sieci elektroenergetycznych:

- napowietrzane linie tranzytowe o łącznej długości około 21 km: wysokiego napięcia 220 kV i 110 kV oraz średniego napięcia 30 kV,
- linie lokalne - rozdzielcze średnich napięć o łącznej długości około 20 km: napowietrzana SN 30 kV i 15 kV oraz kablowa SN 15 kV,
- stacje transformatorowe ST: słupowe około 80 % i wewnętrzne - wolnostojące około 20 %,
- sieci niskiego napięcia (380/220 V) zlokalizowane głównie na słupach żelbetowych około 90 % oraz linie kablowe około 10 %,
- Główny Punkt Zasilania (GPZ) o napięciu 110/20 kV zlokalizowany jest na terenie Kopalni „Pomorzany”. Dodatkowo do GPZ są podłączone napowietrzne linie wysokiego napięcia (WN) np. 110 kV lub średniego napięcia (SN) 15 kV.

Ponadto na obszarze gminy zlokalizowanych jest 9 stacji bazowych telefonii komórkowej.

5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu związane są z zasobami przyrodniczymi, zanieczyszczeniem powietrza, hałasem, zagrożeniem wód powierzchniowych i podziemnych oraz gospodarką odpadami. Na terenie gminy Bolesław obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.) to użytek ekologiczny „Obszar występowania Pleszczotki górskiej. Ponadto znajduje się projektowany obszar Natura 2000 „Pleszczotka” oraz „Armeria”, jak również występuje otulina Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”.

Na terenie gminy zlokalizowany jest również użytek ekologiczny „Obszar występowania Pleszczotki górskiej” oraz proponowane obszary Natura 2000 (Pleszczotka, Armeria). Charakterystykę form ochrony przyrody występujących na terenie gminy przedstawiono w rozdziale 4. Orientacyjne położenie proponowanych obszarów Natura 2000 przedstawiono na rys. 3.

Rysunek 3. Położenie potencjalnych obszarów Natura 2000 Armeria i Pleszczotka oraz zasięg otuliny PK Orlich Gniazd na terenie gminy Bolesław

Ewenementem przyrody w gminie w sołectwie Laski jest "Skałka", jedyna w Polsce kopuła trawertynowa (zwana też wynurzeniem geologicznym) oraz powstała w jej wnętrzu jaskinia (rys. 4). Podobne kopuły występują jeszcze tylko w Ganovicach i Basenowie na Słowacji oraz na obszarze Mono Lake w Kalifornii w USA. Występuje tu wiele skamieniałości dawnych organizmów - amonitów, z których pozostały spiralne skorupy o średnicy od kilku do kilkunastu centymetrów, małży, jeżowców, ślimaków, gąbek oraz belemitów.

Rysunek 4. Kopuła trawertynowa w Laskach

Zagrożeniem dla przyrody gminy Bolesław są:

- emisja spalin wynikająca z ruchu samochodowego na sieci dróg,
- emisja pyłów i szkodliwych gazów z silnie uprzemysłowionego Śląska,
- dewastacja kopuły trawertynowej przez wandalów.

Na przyrodę gminy Bolesław oddziaływać będą głównie przedsięwzięcia inwestycyjne określone w POŚ. Oddziaływanie to występować będzie przede wszystkim na etapie realizacji inwestycji. Związane będzie z koniecznością wykorzystania ciężkiego sprzętu oraz prowadzeniem prac ziemnych.

Na terenie gminy występują również zagrożenia dla innych komponentów środowiska naturalnego. Poniżej przedstawiono zagrożenia dla lasów, gleb, wód, hałasu oraz gospodarki odpadami.

Dla powierzchni lasów główne zagrożenia związane są z pożarami (I klasa zagrożenia pożarowego). Pewne zagrożenie mogą powodować także szkodniki. W związku z realizacją inwestycji zagrożeniem może być zanieczyszczenie substancjami ropopochodnymi w wyniku awarii wykorzystywanego sprzętu i środków transportu, zanieczyszczenie powstającymi odpadami lub niewłaściwie przechowywanymi materiałami.

Zanieczyszczenia gleb na terenie gminy Bolesław mogą być związane z obecnością dzikich wysypisk, nieszczelnych zbiorników bezodpływowych oraz możliwością odprowadzania ścieków bezpośrednio do środowiska, ponieważ skanalizowanie gminy wynosi 23%. W związku z realizacją inwestycji zagrożeniem może być zanieczyszczenie substancjami ropopochodnymi w wyniku awarii wykorzystywanego sprzętu i środków transportu. Problemem mogą być także niewłaściwie prowadzone roboty ziemne oraz powstające odpady.

Głównym zagrożeniem dla wód zarówno powierzchniowych jak i podziemnych na terenie gminy jest brak kanalizacji sanitarnej w większości sołectw (gmina skanalizowana w 23%) oraz nieszczelne zbiorniki bezodpływowe. Na terenach wiejskich ścieki często przenikają do wód gruntowych przez nieszczelne szamba lub są nielegalnie wylwane na pola i do lasów. Źródłem zanieczyszczeń wód jest również spływ wód opadowych z terenów rolniczych (zawierających

zwiększone ilości związków azotu wskutek nieracjonalnego stosowania gnojowicy i nawozów azotowych) oraz dróg. Szczególnie narażone na zanieczyszczenia, z uwagi na płytkie zaleganie i brak znaczących warstw izolacyjnych, są wody triasowego GZWP nr 454 w strefie zasilania, na terenie którego położona jest prawie cała gmina. W związku z realizacją inwestycji zagrożeniem może być zanieczyszczenie substancjami ropopochodnymi w wyniku awarii wykorzystywanego sprzętu i środków transportu. Zanieczyszczenia mogą być spowodowane również w wyniku niewłaściwie prowadzonej gospodarki powstającymi odpadami.

Podstawowym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy Bolesław jest komunikacja samochodowa oraz niska emisja. W wyniku spalania paliw w silnikach samochodowych do atmosfery przedostają się zanieczyszczenia gazowe: tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla i węglowodory (szczególnie benzen) oraz pyły zawierające m. in. związki ołowiu, kadmu, niklu i miedzi. W okresie zimowym, zanieczyszczenia komunikacyjne mogą powodować powstawanie smogu a w okresie letnim tzw. smogu fotochemicznego. Zanieczyszczenia emitowane przez pojazdy w wyniku reakcji fotochemicznej przyczyniają się do tworzenia ozonu przyziemnego. Największa emisja tych zanieczyszczeń zlokalizowana jest w rejonach dróg o dużym natężeniu ruchu. Niska emisja pochodzi z lokalnych kotłowni węglowych, w których paliwem jest głównie węgiel często gorszego gatunku. Lokalne systemy grzewcze i piece domowe praktycznie nie posiadają urządzeń ochrony powietrza. Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje zmienność sezonową (związaną z okresem grzewczym). Spala się w nich także różnego rodzaju materiały odpadowe, w tym odpady komunalne, które mogą być źródłem emisji dioksyn, ponieważ proces spalania jest niepełny i zachodzi w niższych temperaturach. W związku z realizacją inwestycji zagrożeniem może być zwiększona emisja zanieczyszczeń powietrza pochodząca z maszyn i środków transportu wykorzystywanych w trakcie prac.

Gmina Bolesław położona jest przy drodze krajowej nr 94 Kraków - Katowice, która stanowi główne źródło emisji hałasu na omawianym terenie. W związku z realizacją inwestycji zagrożeniem może być zwiększona emisja hałasu pochodząca z maszyn i środków transportu wykorzystywanych w trakcie prac.

Podstawową metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych w gminie Bolesław podobnie jak i w całym kraju jest ich składowanie. Odpady zmieszane zebrane z terenu gminy trafiają głównie na składowisko odpadów komunalnych w Ujkowie Starym. Na terenie gminy zorganizowanym odbiorem zmieszanych odpadów komunalnych objęte jest 98% mieszkańców gminy. Na terenie gminy występują dzikie wysypiska odpadów. Problemy gospodarki odpadami komunalnymi związane są z niepełnym systemem zbierania tych odpadów. W związku z realizacją inwestycji zagrożeniem może być niewłaściwe gospodarowanie wytwarzanymi odpadami.

6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Planowane cele i działania ochrony środowiska wpisują się w priorytety określone w skali Unii Europejskiej, do których należą: działania na rzecz zapewnienia realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, przystosowanie do zmian klimatu oraz ochrona różnorodności biologicznej. Ochronę oraz poprawę stanu środowiska naturalnego gwarantują następujące dyrektywy i rozporządzenia:

- DYREKTYWA 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Ramowa Dyrektywa Wodna),
- DYREKTYWA 91/676/EWG Rady z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (tzw. Dyrektywa Azotanowa),
- DYREKTYWA 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu (tzw. córka Ramowej Dyrektywy Wodnej),
- DYREKTYWA 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r.

- w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (tzw. Dyrektywa powodziowa),
- DYREKTYWA 2008/56/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie środowiska morskiego (Strategia Morska), której integralnym elementem jest Bałtycki Plan Działań, strategiczny dokument wypracowany przez konferencję ministerialną w ramach Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego (HELCOM),
 - DYREKTYWA 2001/80/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. w sprawie ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza z dużych obiektów energetycznego spalania (tzw. Dyrektywa LCP),
 - DYREKTYWA 2001/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. w sprawie krajowych poziomów emisji dla niektórych rodzajów zanieczyszczenia powietrza,
 - DYREKTYWA 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (dyrektywa CAFE),
 - DYREKTYWA 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu,
 - DYREKTYWA 79/409/EWG Rady z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tzw. Dyrektywa ptasia),
 - DYREKTYWA 92/43/EWG Rady z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa siedliskowa),
 - DYREKTYWA 96/82/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi (tzw. Dyrektywa Seveso II),
 - DYREKTYWA 2003/105/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2003 r. zmieniającej dyrektywę Rady 96/82/WE w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi,
 - DYREKTYWA 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku,
 - ROZPORZĄDZENIE nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych (tzw. F-gazy),
 - ROZPORZĄDZENIE nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH),
 - ROZPORZĄDZENIE nr 761/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 marca 2001 r. dopuszczającego dobrowolny udział organizacji w systemie zarządzania środowiskiem i audytu środowiskowego we Wspólnocie (EMAS).

Ponadto do najważniejszych dokumentów wspólnotowych należą:

- Strategia Lizbońska,
- Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej (Strategia z Goeteborga),
- VI Program działań Unii Europejskiej na rzecz środowiska. Cele, zadania i priorytety na lata 2007-2013 z perspektywą do roku 2020,

a do ratyfikowanych przez Polskę konwencji należą:

- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno błotnych sporządzona (1971),
- Konwencja w Brnie o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (1979),
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt sporządzoną w Bonn (1979),
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Nowego Yorku (1992),
- Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janerio (1992),
- Protokół z Kioto do Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (1997).

Najważniejszymi zobowiązaniami Polski, bezpośrednio wynikającymi z przedstawionych dyrektyw jest:

- redukcja emisji z dużych źródeł energii, o mocy powyżej 50 MW w 2010 r. do następujących wielkości dla SO₂ – 426 tys. Mg, dla NO_x – 251 tys. Mg, natomiast w 2012 r. dla SO₂ – 358 tys. Mg, dla NO_x – 239 tys. Mg,
- spełnienie norm dotyczących pyłu drobnego o granulacji 10 mikrometrów (PM10) oraz 2,5 mikrometra (PM 2,5),
- likwidacja emisji substancji niszczących warstwę ozonową przez wycofanie ich z obrotu i stosowania na terytorium Polski do roku 2016,
- utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywrócenie ciągłości ekologicznej cieków do 2015 r.,
- wyznaczenie obszarów Natura 2000.

Aby uzyskać istotny postęp, wymagany przez prawo Unii Europejskiej konieczne będzie wdrożenie i stosowanie wytycznych ujętych w prawodawstwie unijnym dla zreformowania polskiego systemu ochrony środowiska.

Cele przedstawione w ww. dokumentach są podstawą rozwiązań prawnych obowiązujących w Polsce. Wskazane tam zobowiązania w zakresie ochrony środowiska zostały ujęte do realizacji w krajowych dokumentach programowych takich jak:

- Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016;
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem Działań;
- Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007-2013;
- Strategia Gospodarki Wodnej została przyjęta przez Radę Ministrów w 2005 roku;
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych;
- Polityka Leśna Państwa;
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2010;
- Strategia Rozwoju Energetyki Odnawialnej;
- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Analizując cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, należy stwierdzić, że najistotniejsze z punktu widzenia projektowanego dokumentu cele ujęte zostały w Polityce ekologicznej państwa w latach 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016.

W tab. 1 przedstawiono cele i inne problemy środowiskowe, które zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu POŚ a wynikają z projektu i obowiązującej Polityki ekologicznej państwa (PEP).

Tabela 1. Powiązania Polityki ekologicznej państwa z celami i zadaniami określonymi w POŚ dla gminy Bolesław

Polityka Ekologiczna Państwa		Projekt Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010 - 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017		
Priorytety, cele	Kierunki działań	Określenie zgodności	Przyjęte cele	Sposoby uwzględnienia w realizacji POŚ
Zagadnienia systemowe				
<p><u>Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych</u></p> <p>Głównym celem strategicznym jest doprowadzenie do sytuacji, w której projekty dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki będą, zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko a wyniki tej oceny będą uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów.</p>	<p>W 2008 r. zostało reaktywowane działanie Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko przy Ministrze Środowiska głównie w celu analizowania dokumentów strategicznych. Stanowi to ważny krok w kierunku egzekwowania prawa w tym zakresie.</p> <p>W latach 2009-2012 jest konieczny rozwój metodologii wykonywania ocen oddziaływania na środowisko dla dokumentów strategicznych oraz szkolenia dla projektodawców tych dokumentów oraz dla osób oceniających.</p>	Całkowita zgodność	Zapewnienie włączenia celów ochrony środowiska do sektorowych dokumentów strategicznych oraz przeprowadzenie oceny skutków ich realizacji na środowisko przed ich zatwierdzeniem	Wzmocnienie współpracy wydziałów ochrony środowiska z instytucjami odpowiedzialnymi za przygotowanie gminnych dokumentów strategicznych. Wykonywanie ocen oddziaływania na środowisko dla dokumentów strategicznych. Szkolenia w zakresie oceny dokumentów oceniających oddziaływania przedsięwzięć na środowisko. Szkolenia dla projektodawców dokumentów strategicznych. Upowszechnienie dorobku oraz korzyści wynikających z przeprowadzenia ocen oddziaływania na środowisko.
<p><u>Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska</u></p> <p>Głównym celem jest uruchomienie takich mechanizmów prawnych, ekonomicznych i edukacyjnych, które prowadziłyby do rozwoju proekologicznej produkcji towarów oraz do świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego. Działania te powinny objąć pełną internalizację kosztów zewnętrznych związanych z presją na środowisko.</p>	<p>W latach 2009-2012 jest konieczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zastosowanie systemu „zielonych zamówień” w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, - eliminacja z rynku wyrobów szkodliwych dla środowiska, - promocja tworzenia „zielonych miejsc pracy” z wykorzystaniem funduszy Unii Europejskiej, - promocja transferu do Polski najnowszych technologii służących ochronie środowiska przez finansowanie projektów w ramach programów unijnych, - wykonanie analizy dotyczącej możliwości wprowadzenia w Polsce „zielonej” reformy podatkowej, - przeprowadzenie ogólnopolskiej kampanii społecznej kształtującej zrównoważone wzorce konsumpcji, - wprowadzenie etykiet informujących o produktach ekologicznych i ich promocja 	Całkowita zgodność w zakresie zadań dla gmin.	Zwiększenie aktywności rynku do działań na rzecz środowiska	Wspieranie powstawania tzw. zielonych miejsc pracy. Działania prowadzące do upowszechniania i promocji wśród mieszkańców gminy produktów ekologicznych. Działania edukacyjne w zakresie kształtowania zrównoważonego konsumpcjonizmu. Eliminacja z rynku wyrobów szkodliwych dla środowiska np. torb foliowych. Zastosowanie systemu „zielonych zamówień” w przetargach organizowanych przez instytucje korzystające ze środków publicznych. Likwidacja azbestowych pokryć dachowych.

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska
dla gminy Bolesław na lata 2010 - 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017

	<p>wśród społeczeństwa,</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie krajowego planu wycofania proszków do prania zawierających fosforany, - wsparcie zastosowania pojazdów o niskiej emisji i wysokiej efektywności energetycznej z napędami alternatywnymi oraz wypracowanie rozwiązań hamujących napływ do krajowego parku zagranicznych pojazdów o niekorzystnych parametrach ekologicznych i energetycznych. 			
<p><u>Zarządzanie środowiskowe</u> Celem podstawowym jest jak najszerze przystępowanie do systemu EMAS, rozpowszechnianie wiedzy wśród społeczeństwa o tym systemie i tworzenie korzyści ekonomicznych dla firm i instytucji będących w systemie.</p>	<p>W latach 2009-2012 jest konieczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wprowadzanie „zielonych zamówień” promujących w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego firmy posiadające certyfikaty zarządzania środowiskowego przez uzyskanie przez nie dodatkowych punktów, - upowszechnienie wśród społeczeństwa logo EMAS i normy ISO 14001 a także logo CP jako znaków jakości środowiskowej firmy będącej wytwórcą danego wyrobu lub świadczącej określoną usługę, - podniesienie prestiżu instytucji publicznej posiadającej certyfikat zarządzania przez akcję wśród społeczeństwa dotyczącą znaczenia takiego certyfikatu, - ograniczenie częstotliwości kontroli, w zakresie ochrony środowiska, podmiotów posiadających certyfikaty zarządzania środowiskowego i uproszczenie trybu ich kontroli, - ograniczenie kosztów związanych z wdrożeniem systemów zarządzania środowiskowego przez przedsiębiorstwa i instytucje. 	Całkowita zgodność	Upowszechnianie oraz wspieranie wdrażania systemów zarządzania środowiskowego	<p>Promowanie i wdrażanie systemu zarządzania środowiskowego. Zachęcanie do udziału w programach szkolno - informacyjnych dotyczących systemu EMAS, PN - EN ISO 14001, zasad Czystej Produkcji, Odpowiedzialność i Troska.</p> <p>Wprowadzenie systemu „zielonych zamówień” w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego promujących firmy posiadające certyfikaty zarządzania środowiskowego.</p>
<p><u>Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska</u></p>	<p>W latach 2009-2012 jest konieczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie metod udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie 	Całkowita zgodność	Podnoszenie świadomości ekologicznej	<p>Wspieranie merytoryczne i finansowe działań z zakresu edukacji ekologicznej prowadzonej w szkołach oraz promowanie aktywnych form</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska
dla gminy Bolesław na lata 2010 - 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017

<p>Głównym celem jest podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”, prowadzącą do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • proekologicznych zachowań konsumenckich, • prośrodowiskowych nawyków oraz pobudzenia odpowiedzialności za stan środowiska, • organizowania lokalnych akcji służących ochronie środowiska, • uczestniczenia w procedurach prawnych i kontrolnych dotyczących ochrony środowiska. 	<p>przez wszystkie instytucje publiczne,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój szkolnej edukacji w zakresie ochrony środowiska, dostępu do informacji o środowisku oraz kształtowanie zachowań zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju (akcje, szkolenia dla nauczycieli i szkół), - promowanie etykiet znakujących aspekt środowiskowy produktów w celu ułatwienia konsumentom zachowań proekologicznych, - finansowe wspieranie przez fundusze ekologiczne projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe, - zapewnienie udziału pozarządowych organizacji ekologicznych we wszystkich gremiach podejmujących decyzje dotyczące ochrony środowiska, - szkolenia dla pracowników instytucji publicznych oraz przedsiębiorców w zakresie przepisów o dostępie społeczeństwa do informacji o środowisku, - ściślejsza współpraca z dziennikarzami w zakresie edukacji ekologicznej wszystkich grup społecznych – większe niż dotąd zaangażowanie w tym zakresie funduszy ekologicznych. 		<p>mieszkańców gminy oraz zagwarantowanie szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie</p>	<p>edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży np. poprzez organizowanie konkursów, sesji popularno-naukowych związanych z tematyką środowiskową czy też włączanie się w akcję „Sprzątanie Świata” czy obchody „Dnia Ziemi”. Promowanie i pomoc w tworzeniu gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych. Przygotowanie wydawnictw informacyjno - promocyjnych (brozury, foldery, informatory), zamieszczanie artykułów w lokalnej prasie. Promocja działań proekologicznych poprzez stwarzanie atrakcyjnego systemu zachęt i nagród finansowych dla podmiotów i instytucji, które podejmują działania na rzecz poprawy stanu środowiska. Współdziałanie władz gminy z mediami, organizacjami pozarządowymi w zakresie prezentacji stanu środowiska oraz działań podejmowanych na rzecz jego ochrony. Wdrożenie mechanizmów ułatwiających dostęp do informacji o środowisku oraz udział przedstawicieli władz gminy w szkoleniach z zakresu publicznego dostępu do informacji o środowisku.</p>
<p><u>Rozwój badań i postęp techniczny</u> Głównym celem jest zwiększenie roli polskich placówek badawczych we wdrażaniu ekoinnowacji w przemyśle oraz w produkcji wyrobów przyjaznych dla środowiska oraz doprowadzenie do zadowalającego stanu systemu monitoringu środowiska.</p>	<p>W latach 2009-2012 jest konieczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uruchomienie systemu zagranicznych stypendiów naukowych dla najlepszych absolwentów uczelni związanych z ochroną środowiska, - umożliwienie finansowania przez fundusze ekologiczne wdrażania ekoinnowacji opracowanych w polskich placówkach naukowych badawczych, - zwiększenie wymiany zespołów badawczych z najlepszymi zagranicznymi instytucjami (wspierane finansowo przez fundusze ekologiczne), - doposażenie w nowoczesną aparaturę 	<p>Brak realizacji – nie dotyczy gmin</p>		

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska
dla gminy Bolesław na lata 2010 - 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017

	<p>naukową instytutów, uczelni i systemów monitoringu (finansowane przez NFOŚiGW),</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie platform technologicznych jako miejsca powstawania rozwiązań innowacyjnych przez ośrodki naukowe i jednostki gospodarcze, - wdrożenie systemu informatycznego resortu „Środowisko”, w tym wdrożenie Systemu Informatycznego Inspekcji Ochrony Środowiska „EKOINFONET”, - uruchomienie krajowego systemu monitorowania technologii środowiskowych 			
<p><u>Odpowiedzialność za szkody w środowisku</u> Celem jest stworzenie systemu prewencyjnego, mającego na celu zapobieganie szkodom w środowisku i sygnalizującego możliwość wystąpienia szkody. W przypadku wystąpienia szkody w środowisku koszty naprawy muszą w pełni ponieść jej sprawcy.</p>	<p>W latach 2009-2012 jest konieczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakończenie prac nad pełną transpozycją przepisów dyrektywy 2004/35/WE do ustawodawstwa polskiego przez nowelizację ustawy o zapobieganiu i naprawie szkód w środowisku, – stworzenie bazy danych o szkodach w środowisku i działaniach naprawczych, – prowadzenie szkoleń na temat odpowiedzialności sprawcy za szkody w środowisku dla pracowników administracji, sądownictwa oraz podmiotów gospodarczych, – wzmocnienie kadrowe i aparaturowe Inspekcji Ochrony Środowiska pozwalające na pełną realizację zadań kontrolnych, – zapewnienie w budżecie państwa środków na rekultywację terenów zanieczyszczonych przed 30 kwietnia 2007 r. 	Całkowita zgodność w zakresie zadań dla gmin.	Zapobieganie szkodom w środowisku	Szkolenia na temat odpowiedzialności sprawcy za szkody w środowisku dla pracowników administracji, sądownictwa oraz podmiotów gospodarczych.
<p><u>Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym</u> W perspektywie średniookresowej jest konieczne przywrócenie właściwej roli</p>	<p>W latach 2009-2012 jest konieczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wdrożenie wytycznych metodycznych dotyczących uwzględnienia w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i 	Całkowita zgodność	Zagospodarowanie przestrzeni gminy zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju	Uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania wymagań dotyczących ochrony środowiska wynikających z opracowań ekofizjograficznych i prognoz oddziaływania na środowisko. Wdrażanie wytycznych dotyczących

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska
dla gminy Bolesław na lata 2010 - 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017

planowania przestrzennego na obszarze całego kraju, w szczególności dotyczy to miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.	gospodarki wodnej, w szczególności wynikających z opracowań ekofizjograficznych, prognoz oddziaływania na środowisko (wraz z poprawą jakości tych dokumentów), – wdrożenie przepisów umożliwiających przeprowadzanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko już na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (które jest opracowaniem planistycznym obejmującym teren całej gminy), – zatwierdzenie wszystkich obszarów europejskiej sieci Natura 2000 oraz sporządzenie dla nich planów ochrony, – wdrożenie koncepcji korytarzy ekologicznych, – uwzględnianie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, – określenie zasad ustalenia progów tzw. chłonności środowiskowej oraz pojemności przestrzennej zależnie od typu środowiska, - wprowadzenie mechanizmów ochrony zasobów złóż kopalin przed zagospodarowaniem powierzchni uniemożliwiającym przyszłe wykorzystanie, – uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wyników monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie powietrza, wód i hałasu.			wyznaczania korytarzy ekologicznych. Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wyników monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie powietrza, wód i hałasu. Wprowadzanie mechanizmów ochrony zasobów złóż kopalin przed zagospodarowywaniem powierzchni uniemożliwiającym przyszłe wykorzystanie. Uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.
Ochrona zasobów naturalnych				
<u>Ochrona przyrody</u> Podstawowym celem jest zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji: tj. na poziomie wewnątrzgatunkowym	W latach 2009-2012 jest konieczne dokończenie inwentaryzacji i waloryzacji różnorodności biologicznej Polski jako podstawy do ustanowienia pełnej listy obszarów ochrony ptaków i ochrony siedlisk w europejskiej sieci Natura 2000.	Całkowita zgodność w zakresie zadań dla gmin.	Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej i krajobrazowej	Utrzymanie różnorodności siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków. Zabezpieczenie zachowania cennych przyrodniczo obszarów, dotychczas niechronionych prawnie, poprzez objęcie ich proponowanymi formami ochrony przyrody. Egzekwowanie wymogów ochrony środowiska w miejscowych planach zagospodarowania

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska
dla gminy Bolesław na lata 2010 - 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017

<p>genetycznym, gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym) wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną.</p>	<p>Będą realizowane zadania wynikające z Krajowej strategii ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej.</p> <p>Z dniem 17.11.08 r. rozpoczął działalność nowy organ: Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska i regionalni dyrektorzy ochrony środowiska..</p> <p>Niezbędne jest wypracowanie metod skutecznej ochrony cennych przyrodniczo zadrzewień przydrożnych oraz terenów zieleni na terenie gminy. Jest ważna także kontynuacja tworzenia krajowej sieci obszarów chronionych uwzględniająca utworzenie nowych parków narodowych, rezerwatów, parków krajobrazowych oraz powstanie form i obiektów ochrony przyrody. W systemie ochrony przyrody należy także uwzględnić korytarze ekologiczne, jako miejsca dopełniające obszarową formę ochrony przyrody.</p> <p>Planowane przez Ministra Środowiska jest także opracowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Krajowej Strategii Postępowania z Inwazyjnymi Gatunkami Obcymi, - Krajowej Strategii Ochrony Dużych Drapieżników. <p>Poza tym planowana jest ratyfikacja porozumienia o ochronie afrykańsko-azjatyckich wędrownych ptaków wodnych, wynikającego z Konwencji w Bonn oraz konieczne jest wdrożenie Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, sporządzonej we Florencji</p> <p>Ponadto przewiduje się opracowanie nowej ustawy – Prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych w 2009 r.</p> <p>Jest ważna też ścisła współpraca w zakresie ochrony przyrody z organizacjami pozarządowymi oraz prowadzenie szerokich akcji edukacyjnych wśród społeczeństwa.</p>			<p>przestrzennego. Wzrost atrakcyjności rekreacyjno-wypoczynkowej gminy z zachowaniem równowagi ekologicznej obszarów przyrodniczo cennych.</p> <p>Rozwój tradycyjnych form gospodarowania, które sprzyjają zachowaniu trwałości zasobów przyrodniczych gminy pod kątem wykorzystania dla celów popularyzacji turystyki i rekreacji: rolnictwo ekologiczne, ekoturystyka, agroturystyka.</p> <p>Kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody poprzez prowadzenie szkoleń i edukacji (formalnej i nieformalnej) w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej, promowanie istniejących form ochrony przyrody i miejsc cennych przyrodniczo, w tym tworzenie ścieżek przyrodniczo - dydaktycznych.</p>
--	--	--	--	---

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska
dla gminy Bolesław na lata 2010 - 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017

<p><u>Ochrona i zrównoważony rozwój lasów</u> W perspektywie średniookresowej zakłada się dalsze prace w kierunku racjonalnego użytkowania zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego. Oznacza to rozwijanie idei trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.</p>	<p>W latach 2009-2012 będzie realizacja „Krajowego programu zwiększenia lesistości”. Przewiduje się zalesienie do 2010 r. około 50 tys. ha, w tym 75% w sektorze prywatnym. Istotne jest przy tym tworzenie spójnych kompleksów leśnych połączonych korytarzami ekologicznymi oraz dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów wynikających z ochrony sieci obszarów Natura 2000. Zalesienia nie mogą zagrozić utrzymaniu ekstensywnego użytkowania łąk i pastwisk, będących cennym siedliskiem dla rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Ważną rolą lasów jest utrzymanie znacznej retencji wodnej i jej powiększenie przez przywracanie przesuszonych przez meliorację terenów wodno-błotnych. Innym ważnym zadaniem jest dostosowanie składu gatunkowego drzewostanów do siedlisk. W latach 2009-2012 przewiduje się także rozbudowę funkcji leśnych banków genów oraz wprowadzenie alternatywnego systemu certyfikacji lasów.</p>	<p>Całkowita zgodność w zakresie zadań przynależnych dla gminy</p>	<p>Racjonalna gospodarka leśna</p>	<p>Sporządzenie uproszczonych planów urządzania lasów oraz realizacja gospodarki leśnej w oparciu o niniejsze plany. Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gruntów do zalesiania, z uwzględnieniem warunków przyrodniczo-krajobrazowych. Zalesianie terenów nieprzydatnych rolniczo i o małej wartości rolniczej. Zachowanie różnorodności biologicznej środowiska leśnego. Likwidacja dzikich wysypisk na terenach leśnych. Bieżąca obserwacja środowiska leśnego w celu przeciwdziałania zagrożeniom ze strony czynników abiotycznych (pożary) i biotycznych (choroby drzew, działalność szkodników). Podnoszenie świadomości i wzbogacanie wiedzy ekologicznej społeczeństwa w zakresie leśnictwa, w tym właścicieli lasów w zakresie racjonalnego użytkowania zasobów leśnych w ramach nadzoru nad gospodarką leśną. Opracowanie dokumentacji i zagospodarowanie parku przy dworcu w Bolesławiu.</p>
<p><u>Racjonalne gospodarowanie zasobami wody</u> Głównym celem średniookresowym jest racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę narodową od deficytów wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi oraz zwiększenie samofinansowania gospodarki wodnej. Naczelnym zadaniem będzie dążenie do maksymalizacji oszczędności zasobów wodnych</p>	<p>Główne kierunki działań, to m. in.: - wyodrębnienie w ramach gospodarowania wodami dwóch sektorów, tj. sektora zarządzania zasobami wodnymi oraz sektora administrowania majątkiem , - stopniowe wprowadzanie odpłatności przez użytkowników wód za korzystanie przez nich z zasobów wodnych, z uwzględnieniem oddziaływania na środowisko, - pełne dostosowanie polskiego prawa do prawa UE, - opracowanie i wdrożenie systemu informatycznego gospodarowania wodami spójnego z systemem informatycznym</p>	<p>Całkowita zgodność w zakresie zadań przynależnych dla gmin</p>	<p>Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych tak, aby uchronić gospodarkę od deficytu wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi</p>	<p>Bieżąca konserwacja cieków wodnych. Modernizacja systemów melioracyjnych. Tworzenie i bieżąca kontrola systemów retencji wód. Budowanie oraz utrzymywanie wałów przeciwpowodziowych. Kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych. Funkcjonowanie systemu ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze i hydrosferze.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska
dla gminy Bolesław na lata 2010 - 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017

na cele przemysłowe i konsumpcyjne, zwiększenie retencji wodnej oraz skuteczna ochrona głównych zbiorników wód podziemnych przed zanieczyszczeniem.	resortu „Środowisko”, - przygotowanie oceny ryzyka powodziowego, a do 2013 r. opracować mapy zagrożenia i mapy ryzyka powodziowego, - wyznaczenie obszarów zalewowych tam, gdzie nie zostały jeszcze wyznaczone, - realizację zadań wynikających z ustawy - Prawo wodne przez państwową służbę hydrologiczno-meteorologiczną i państwową służbę hydrogeologiczną, - rozwój tzw. małej retencji wody przy wsparciu finansowym z programów UE, - realizacja projektów z środków Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”, - modernizacja systemów melioracyjnych przez zaopatrzenie ich w urządzenia piętrzące wodę, umożliwiające sterowanie odpływem, - dokończenie systemu monitorowania terenów osuwiskowych, - rozpoczęcie realizacji ochrony głównych zbiorników wód podziemnych, - propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody przez działania edukacyjno-promocyjne (akcje, kampanie skierowane do wszystkich grup społecznych).			
<u>Ochrona powierzchni ziemi</u> Głównymi celami w szczególności dla ochrony gruntów użytkowanych rolniczo jest: • rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami rozwoju zrównoważonego, • przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez	W latach 2009-2012 powinny zostać podjęte lub być kontynuowane następujące działania: - opracowanie krajowej strategii ochrony gleb, w tym walki z ich zakwaszeniem, - promocja rolnictwa ekologicznego i rolnictwa integrowanego, - waloryzacja terenów pod względem ich przydatności do produkcji zdrowej żywności oraz promocja takiej żywności, - rozwój monitoringu gleb, - finansowe wspieranie przez fundusze	Całkowita zgodność w zakresie zadań przynależnych dla gmin	Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów gospodarczych na środowisko glebowe	Przeprowadzenie badań jakości gleby wraz z prowadzeniem bazy danych zawierającej wyniki tych badań. Upowszechnianie wśród rolników zasad Dobrych Praktyk Rolniczych, zgodnych z zasadami rozwoju zrównoważonego. Promowanie rolnictwa ekologicznego. Likwidacja dzikich wysypisk. Przeciwdziałanie degradacji gleb poprzez zadrzewienia śródpolne i pasy zadrzewień wzdłuż cieków wodnych. Rozwój monitoringu gleb.

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska
dla gminy Bolesław na lata 2010 - 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017

<p>czynniki antropogenne,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, przywracając im funkcję przyrodniczą, rekreacyjną lub rolniczą. 	<p>ekologiczne inicjatyw dotyczących rekultywacji terenów zdegradowanych i zdewastowanych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakończenie opracowania systemu osłony przeciw osuwiskowej przez Państwowy Instytut Geologiczny. 			
<p><u>Gospodarowanie zasobami geologicznymi</u></p> <p>Podstawowym celem jest racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową i jakościową degradacją.</p>	<p>Kierunki działań do 2012:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ułatwienia dla przedsiębiorstw prowadzących prace poszukiwawczo-rozpoznawcze. - ułatwienia w dostępie do map i danych geologicznych, - uzupełnienia mapy geośrodowiskowej Polski, - uzupełnienia baz danych geologiczno-inżynierskich dla aglomeracji miejskich, - tworzenie stanowisk dokumentacyjnych i geoparków w celu prawnej ochrony dziedzictwa geologicznego Polski oraz inwentaryzacja stanowisk geologicznych i utworzenie ich centralnego rejestru, - zakończenie prac nad systemem osłony przeciwosuwiskowej SOPO i utworzenie centralnego rejestru osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi, - określenie obszarów zagrożonych naturalnymi mikrowstrząsami sejsmicznymi, - prowadzenie polityki koncesyjnej mającej na celu zwiększenie udokumentowania złóż surowców energetycznych, oraz promowanie wykorzystania metanu z pokładów węgla. 	Całkowita zgodność	<p>Racjonalne wykorzystanie zasobów geologicznych oraz ich ochrona przed ilościową i jakościową degradacją</p>	<p>Wspieranie prac związanych z poszukiwaniem, rozpoznawaniem i dokumentowaniem złóż kopalin. Ochrona zasobów perspektywicznych kopalin dzięki zamieszczaniu odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Zapobieganie powstawianiu nielegalnych wyrobisk eksploatacyjnych. Propagowanie stosowania substytutów zasobów nieodnawialnych. Propagowanie i edukacja w zakresie energii ze źródeł odnawialnych.</p>
Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego				
<p><u>Środowisko a zdrowie</u></p> <p>Celem działań w obszarze zdrowia środowiskowego jest dalsza poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań</p>	<p>Dla realizacji głównego celu najistotniejsza jest ścisła współpraca Państwowej Inspekcji Sanitarnej z Inspekcją Ochrony Środowiska w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zbierania i udostępniania informacji na 	Brak realizacji – nie dotyczy gmin		

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska
dla gminy Bolesław na lata 2010 - 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017

sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia oraz skuteczny nadzór nad wszystkimi w kraju instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska.	<p>temat zagrożeń dla zdrowia społeczeństwa,</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowania zasad analizy ryzyka zdrowotnego dla procedur związanych z dopuszczaniem inwestycji do realizacji, - poprawy funkcjonowania państwowego monitoringu środowiska i monitoringu sanitarnego przez poprawę technicznego wyposażenia służb kontrolnych w nowoczesny sprzęt oraz sieci alarmowe, - wspólnych działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Środowiska w celu poprawy jakości wody pitnej, - wspólnego prowadzenia akcji edukacyjno-szkoleniowych dla służb zakładów przemysłowych i pracowników administracji publicznej w zakresie zapobiegania awariom oraz skażeniom środowiska. <p>Poza tym jest konieczne doposażenie straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa chemiczno-ekologicznego oraz sporządzanie wojewódzkich i powiatowych planów zarządzania ryzykiem wystąpienia awarii.</p>			
<p><u>Jakość powietrza</u></p> <p>Najważniejszym zadaniem będzie dążenie do spełnienia przez RP zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego oraz z dwóch dyrektyw unijnych. Z Dyrektywy LCP wynika, że emisja z dużych źródeł energii, o mocy powyżej 50 MWc, już w 2008 r. nie powinna być wyższa niż 454 tys. Mg dla SO₂ i 254 tys. Mg dla NO_x.</p> <p>Limity te dla 2010 r. wynoszą dla SO₂ - 426 tys., dla NO_x - 251 tys. Mg, a dla roku 2012 wynoszą dla SO₂ - 358 tys. Mg, dla NO_x - 239 tys. Mg.</p>	<p>W latach 2009-2012 jest konieczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dalsza redukcja emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii; zadanie to jest szczególnie trudne dlatego, że struktura przemysłu energetycznego Polski jest głównie oparta na spalaniu węgla, - możliwe szybkie uchwalenie nowej polityki energetycznej Polski do 2030 r., Polska zobowiązała się do tego, aby udział odnawialnych źródeł energii w 2010 r. wynosił nie mniej niż 7,5% a w 2020 r. - 14% (wg Komisji Europejskiej udział powinien być nie mniejszy niż 15%); - modernizacja systemu energetycznego, decyzje o modernizacji bloków energetycznych i całych elektrowni 	Całkowita zgodność w zakresie zadań przynależnych dla gmin	Utrzymanie jakości powietrza na poziomie dopuszczalnym głównie poprzez ograniczenie emisji przemysłowej i emisji komunikacyjnej	Kontrola podmiotów gospodarczych pod kątem spełniania standardów emisyjnych określonych w pozwoleniach zintegrowanych i innych. Wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii (biomasa, biogaz, energia słoneczna) oraz technologii zwiększających efektywne wykorzystanie energii i zmniejszających materiałochłonność gospodarki. Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii, modernizacji ogrzewania i stosowania odnawialnych źródeł energii. Edukacja społeczeństwa poprzez zachęcanie do korzystania z publicznych środków transportu oraz transportu kolejowego

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska
dla gminy Bolesław na lata 2010 - 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017

Trzeba dodać, że są to limity niezwykle trudne do dotrzymania dla kotłów spalających węgiel kamienny lub brunatny nawet przy zastosowaniu instalacji odsiarczających gazy spalinowe. Podobnie trudne do spełnienia są normy narzucone przez Dyrektywę CAFE, dotyczące pyłu drobnego o granulacji 10 mikrometrów (PM10) oraz 2,5 mikrometra (PM 2,5). Do roku 2016 zakłada się także całkowitą likwidację emisji substancji niszczących warstwę ozonową przez wycofanie ich z obrotu i stosowania na terytorium Polski.	powinny zapadać przed rokiem 2010, – w latach 2009-2012 niezbędne jest podjęcie działań związanych z gazyfikacją węgla (w tym także z gazyfikacją podziemną) oraz z techniką podziemnego składowania dwutlenku węgla; – konieczne jest opracowanie i wdrożenie przez marszałków województw programów naprawczych w 161 strefach miejskich, w których notuje się przekroczenia standardów dla pyłu drobnego PM10 i PM2,5 zawartych w Dyrektywie CAFE. Za programy te, polegające głównie na eliminacji niskich źródeł emisji oraz zmniejszenia emisji pyłu ze środków transportu, odpowiedzialne są władze samorządowe. Do roku 2010 przewiduje się także uruchomienie pierwszej linii kolejowej dla samochodów ciężarowych przejeżdżających przez Polskę w transycie wschód-zachód (tzw. transport intermodalny).			
<u>Ochrona wód</u> Do końca 2015 r. Polska powinna zapewnić 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych kończąc krajowy program budowy oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnych dla wszystkich aglomeracji powyżej 2 000 RLM. Osiągnięcie tego celu będzie oznaczało przywrócenie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych w całym kraju, a także realizację Bałtyckiego Programu Działań dotyczącego walki z eutrofizacją wód Bałtyku.	Do końca 2012 r. powinny zostać zrealizowane następujące działania: - budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów dla wszystkich aglomeracji powyżej 15 000 RLM oraz rozbudowa dla nich sieci kanalizacyjnych wspierana dotacjami z Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” (priorytet I), - uruchomienie działań zapisanych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy w Polsce oraz w programie wodnośrodowiskowym kraju, - opracowanie programów działań specjalnych mających na celu ograniczenie zanieczyszczenia powodowanego przez substancje	Całkowita zgodność w zakresie zadań przynależnych dla gmin	Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych	Budowa kanalizacji sanitarnej dla gminy Bolesław wraz z modernizacją oczyszczalni ścieków. Budowa kanalizacji sanitarnej w Podlipiu. Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przebudową sieci wodociągowej w Międzygórzu. Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przebudową sieci wodociągowej w miejscowości Krążek. Przebudowa sieci wodociągowej w Koloni. Przebudowa sieci wodociągowej w Ujkowie Nowym. Docelowa likwidacja oczyszczalni ścieków socjalno-bytowych przy szybie „Dąbrówka”, uprzednio włączenie ścieków aktualnie oczyszczanych w zakładowej oczyszczalni do gminnej sieci kanalizacyjnej. Zaopatrzenie w szczelne zbiorniki bezodpływowe gospodarstw nieobjętych siecią kanalizacyjną. Bieżąca kontrola sprawności systemów odprowadzania ścieków oraz stanu technicznego

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska
dla gminy Bolesław na lata 2010 - 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017

Plany gospodarowania wodami opracowane zostaną do grudnia 2009 r. Dokumenty te, zgodnie z ustawą - Prawo wodne, zatwierdzane są przez Radę Ministrów.	<p>niebezpieczne i priorytetowe pochodzące przede wszystkim ze źródeł przemysłowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja programów działań na obszarach szczególnie narażonych na azotany pochodzenia rolniczego, - wyposażenie zakładów sektora rolno-spożywczego w wysokosprawne oczyszczalnie ścieków, - wyposażenie jak największej liczby gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojowicę i płyty obornikowe, - ustanowienie obszarów ochronnych dla głównych zbiorników wód podziemnych oraz stref ochrony ujęć wód podziemnych, - rozwój sieci monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych, - ścisła współpraca z państwami leżącymi nad Morzem Bałtyckim w realizacji programu ochrony wód tego morza w ramach Konwencji Helsińskiej, - wdrożenie do praktyki najbardziej skutecznych i ekonomicznie opłacalnych metod odzysku osadów ściekowych z dużych oczyszczalni ścieków. 			<p>zbiorników bezodpływowych.</p> <p>Wspieranie powstawania przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, gdzie nie przewiduje się budowy kanalizacji. Rozwój współpracy ze wszystkimi instytucjami wpływającymi na jakość wód, wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniami. Racjonalne dawkowanie i przestrzeganie kalendarza stosowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. Promowanie proekologicznych zasad uprawy, chowu i produkcji rolnej. Wprowadzanie odpowiednich zapisów do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego chroniących obszary szczególnie wrażliwe przed ingerencją mogącą spowodować pogorszenie jakości wody. Kształtowanie świadomości ekologicznej na temat zasad korzystania z zasobów środowiska wodnego. Wyposażenie gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojowicę i płyty obornikowe.</p>
Gospodarka odpadami		Całkowita zgodność	Opisano w odrębnej prognozie	
<p><u>Oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych</u></p> <p>Celem średniookresowym w zakresie ochrony przed hałasem jest dokonanie wiarygodnej oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe. Podobny jest też cel działań związanych z zabezpieczeniem społeczeństwa przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.</p>	<p>Działania zmierzające do ochrony społeczeństwa przed ponadnormatywnym działaniem hałasu należą do kompetencji władz samorządowych. Jest konieczne pilne sporządzenie map akustycznych dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców oraz dla dróg krajowych i lotnisk, a także programów ochrony przed hałasem. Szczególnie ważna jest likwidacja źródeł hałasu przez tworzenie stref wolnych od transportu, ograniczenie szybkości ruchu, wymianę taboru tramwajowego na mniej hałaśliwy, a także budowę ekranów akustycznych. Istotne też jest wykorzystywanie planowania</p>	<p>Hałas - Całkowita zgodność w zakresie zadań przynależnych dla gmin</p>	<p>Ocena poziomu zagrożenia ponadnormatywnym hałasem oraz zmniejszenie zagrożenia przede wszystkim pochodzącego ze źródeł komunikacyjnych dla mieszkańców gminy Bolesław</p>	<p>Prowadzenie monitoringu hałasu komunikacyjnego przez zarządców dróg w miejscach potencjalnego występowania największych uciążliwości akustycznych. Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących standardów akustycznych dla poszczególnych terenów. Budowa ekranów akustycznych oraz zwiększenie ilości izolacyjnych pasów zieleni. Bieżąca modernizacja stanu technicznego nawierzchni dróg oraz ich przebudowa. Modernizacja budynków mieszkalnych pod kątem zabezpieczeń akustycznych. Kontrola jednostek emitujących hałas oraz egzekwowanie przestrzegania dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska
dla gminy Bolesław na lata 2010 - 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017

	<p>przestrzennego dla rozdzielenia potencjalnych źródeł hałasu od terenów mieszkaniowych. Konieczny jest też rozwój systemu monitoringu hałasu. W zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych jest istotne zorganizowanie laboratorium referencyjnego do pomiaru pól w ramach Inspekcji Ochrony Środowiska, a także opracowanie w procedur zapewniających bezpieczną lokalizację źródeł pól elektromagnetycznych. Poza tym jest konieczne zobowiązanie operatorów telefonii komórkowej do zgłoszenia organowi ochrony środowiska instalacji stanowiących źródła promieniowania.</p>	<p>Pola elektromagnetyczne - Całkowita zgodność w zakresie zadań przynależnych dla gmin</p>	<p>Ocena poziomu zagrożenia nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych oraz minimalizacja oddziaływania tych pól na zdrowie człowieka i środowisko</p>	<p>Preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji nowych źródeł promieniowania. Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed polami elektromagnetycznymi. Edukacja ekologiczna obejmująca skalę zagrożenia emisją pól elektromagnetycznych.</p>
<p><u>Substancje chemiczne w środowisku</u> Średniookresowym celem polityki ekologicznej w odniesieniu do chemikaliów jest stworzenie efektywnego systemu nadzoru nad substancjami chemicznymi dopuszczonymi na rynek, zgodnego z zasadami Rozporządzenia REACH.</p>	<p>Głównym zadaniem, po przyjęciu przez Sejm ustawy o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych, będzie przygotowanie rozporządzenia REACH i innych aktów wspólnotowych. Kontynuowane będą także programy krajowe dotyczące usuwania PCB z urządzeń zawierających te związki wraz z dekontaminacją tych urządzeń, usuwanie azbestu, likwidacja mogiłników. Konieczne są szkolenia dotyczące odpowiedzialnego stosowania chemikaliów i postępowania z ich odpadami, wspierane finansowo przez fundusze ekologiczne oraz propagowanie produktów z substancji ulegających biodegradacji (np. torby na zakupy i naczynia jednorazowego użytku). Istotne jest też uczestniczenie w pracach Europejskiej Agencji Chemikaliów oraz ratyfikacja Konwencji Sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych.</p>	<p>Brak realizacji w gminie</p>		

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska
dla gminy Bolesław na lata 2010 - 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017

INNE ZAPISY z PEP z 2002 roku - ŚRODOWISKO I ZDROWIE. DALSZĄ POPRAWĄ JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO				
Poważne awarie		Całkowita zgodność w zakresie zadań przynależnych dla gmin	Zmniejszanie ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz ograniczenie jej skutków	Ograniczanie ryzyka wystąpienia zagrożeń środowiska powodowanych funkcjonowaniem podmiotów, będących potencjalnym źródłem awarii przemysłowych. Zmniejszenie ryzyka transportu materiałów niebezpiecznych. Wykreowanie prawidłowych zachowań mieszkańców gminy w sytuacjach wystąpienia zagrożenia w wyniku transportu materiałów niebezpiecznych. Bieżące przekazywanie informacji o ryzyku wystąpienia zagrożenia. Wyznaczenie miejsc do parkowania samochodów przewożących materiały niebezpieczne. Wyznaczenie miejsc magazynowania odpadów powstających podczas usuwania skutków kolizji w trakcie transportu materiałów niebezpiecznych.
INNE ZAPISY z PEP z 2002 roku - ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE SUROWCÓW, MATERIAŁÓW, WODY I ENERGII				
Materiałochłonność, wodochłonność i energiochłonność		Całkowita zgodność w zakresie zadań przynależnych dla gmin	Wzrost efektywności wykorzystania surowców w gospodarce, w tym zasobów wodnych i surowców energetycznych, zapobieganie i ograniczanie powstawania odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko	Działania edukacyjno - promocyjne mające na celu promowanie oszczędzania wody. Opiniowanie wniosków pod kątem efektywnego wykorzystania materiałów, wody i energii. Modernizacja instalacji elektrycznych, stosowanie energooszczędnych źródeł światła. Modernizacja systemów grzewczych, termomodernizacja obiektów. Modernizacja procesów przemysłowych pozwalająca na osiągnięcie normatywów najlepszych dostępnych technik. Promowanie działań pozwalających na ograniczenie wykorzystywania surowców, wody i energii. Wspieranie i intensyfikacja stosowania zamkniętych obiegów wody w przedsiębiorstwach. Propagowanie stosowania substytutów zasobów nieodnawialnych. Propagowanie i edukacja w zakresie energii ze źródeł odnawialnych.
Energia odnawialna		Całkowita zgodność w zakresie zadań przynależnych dla gmin	Zwiększenie ilości energii pozyskanej ze źródeł odnawialnych	Rozpoznanie praktycznych możliwości, w tym podłoża ekonomicznego wykorzystania energii odnawialnej na terenie gminy. Prowadzenie działań edukacyjnych oraz popularyzujących odnawialne źródła energii. Upowszechnianie informacji o rozmieszczeniu i możliwościach technicznych wykorzystania potencjału energetycznego poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii.

7. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

7.1. Identyfikacja i ocena potencjalnych oddziaływań na środowisko zadań ujętych w projekcie POŚ

W „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010 – 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017” ujęte zostały zadania inwestycyjne i pozainwestycyjne, zarówno zadania własne gminy - finansowane z budżetu i GFOŚiGW oraz zadania koordynowane - finansowane ze źródeł zewnętrznych. Identyfikację i ocenę poszczególnych zadań dokonano w tzw. macierzach skutków środowiskowych, które są syntetycznym zestawieniem pozytywnych, negatywnych, bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oddziaływań na poszczególne elementy środowiska takie jak: różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne. Oceniono także wpływ na zdrowie ludzi oraz zabytki i dobra materialne. Ocenę przedstawiono w tab. 2.

Poniżej przedstawiono tabelę oceniającą wpływ projektowanych zadań na elementy ochrony środowiska. Wpływ określono jako:

- + oddziaływanie dodatnie
- (+) oddziaływanie dodatnie warunkowe lub b. słabe
- 0 brak oddziaływania
- oddziaływanie negatywne
- (-) oddziaływanie negatywne warunkowe lub b. słabe

Tabela 2. Ocena zadań uwzględnionych do realizacji w projekcie POŚ

	Opis przedsięwzięcia	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	woda	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
Ochrona powietrza atmosferycznego	Termomodernizacja budynków stanowiących mienie komunalne	0	+	+	+	0	+	0	0	+	+	0	+
	Modernizacja dróg gminnych	(-)	+	(-)	(-)	0	(+)	0	0	(+)	0	0	0
	Ograniczenie niskiej emisji poprzez modernizację i eliminację palenisk domowych opalanych węglem lub koksem	0	+	+	+	0	+	0	0	(+)	+	0	0
	Ograniczenie emisji nieorganizowanej na stawach osadów poflotacyjnych	0	+	+	+	0	+	0	0	(+)	0	0	0
Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	Budowa kanalizacji sanitarnej dla gminy Bolesław wraz z modernizacją oczyszczalni ścieków	(+)	+	(+)	(+)	+	0	0	0	0	+	0	0
	Bieżąca konserwacja i czyszczenie rowów odwadniających	0	+	(+)	(+)	+	0	0	(+)	0	0	0	0
	Ewidencja przydomowych oczyszczalni i zbiorników bezodpływowych	0	(+)	0	0	+	0	0	0	0	(+)	0	0

	Opis przedsięwzięcia	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	woda	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne
	Rozpowszechnianie informacji w zakresie możliwości oszczędzania wody (w ramach zadań edukacyjnych)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	Budowa kanalizacji sanitarnej w Podlipiu	(-)	+	(+)	(+)	+	0	(+)	(-)	0	+	0	0
	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przebudową sieci wodociągowej w Międzygórzu	(-)	+	(+)	(+)	+	0	(+)	(-)	0	+	0	0
	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przebudową sieci wodociągowej w miejscowości Krążek	(-)	+	(+)	(+)	+	0	(+)	(-)	0	+	0	0
	Przebudowa sieci wodociągowej w Koloni, ul. Bolesławska (na odcinku od ul. Długiej do Cegielskiej)	(-)	+	0	0	+	0	(-)	0	0	+	0	0
	Przebudowa sieci wodociągowej w Ujkowie Nowym, ul. Górna	(-)	+	0	0	+	0	(-)	0	0	+	0	0
	Włączenie ścieków aktualnie oczyszczanych w zakładowej oczyszczalni ścieków socjalno-bytowych zlokalizowanej przy szybie „Dąbrówka” (rejon kopalni Pomorzan) do gminnej sieci kanalizacyjnej oczyszczalni w Laskach	0	+	(+)	(+)	+	0	0	0	0	+	0	0
Ochrona przyrody	Utrzymanie zieleni urządzonej w Gminie, w tym zabytkowych parków w Bolesławiu i Krzykawce	+	+	+	+	0	+	+	+	+	0	0	0
	Ochrona kompleksu priorytetowych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 tj. Armerii i Pleszczotki	+	+	+	+	0	+	+	+	+	0	0	0
	Koncepcja i realizacja rozwoju systemu ścieżek rowerowych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0
Ochrona lasów	Opracowanie uproszczonych planów urządzania lasów	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0
	Zalesianie terenów o niskich klasach bonitacyjnych i gruntów porolnych	+	+	+	+	(+)	+	(+)	+	+	+	0	0
	Podnoszenie świadomości i wiedzy ekologicznej społeczeństwa w zakresie leśnictwa w tym właścicieli lasów w zakresie wzbogacania i racjonalnego użytkowania zasobów leśnych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0

	Opis przedsięwzięcia	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	woda	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
Ochrona gleb	Badania jakości gleb	0	+	+	+	+	0	+	0	0	0	0	0
Ochrona przed hałasem	Uwzględnianie zapisów dotyczących ochrony przed hałasem w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	(+)	+	(+)	(+)	0	(+)	0	0	(+)	0	0	0
	Budowa ekranów akustycznych na terenie dróg stanowiących zagrożenie hałasowe	0	+	+	(+)	0	0	0	0	0	0	0	+
	Sukcesywna eliminacja z użycia urządzeń, maszyn i środków transportu, których hałaśliwość nie odpowiada standardom Unii Europejskiej	0	+	+	(+)	0	+	0	0	(+)	0	0	0
Edukacja ekologiczna	Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży w tym akcje Dzień Ziemi i Sprzątanie Świata	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	Ulotki, broszury, plakaty związane z ochroną środowiska w gminie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	Akcja „Wypalanie traw zabija ludzi, zwierzęta, środowisko”	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	Kampania edukacyjna dotycząca selektywnej zbiórki odpadów	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Inne działania	Rozbiórka wytypowanych miejsc na stawach osadowych	+	+	+	+	(+)	+	+	+	(+)	(+)	0	0
	Rekultywacja stawu osadowego w Krzykawce	+	+	+	+	(+)	+	+	+	(+)	(+)	0	0
	Docelowa rekultywacja stawów oraz potencjalne przekazanie terenu gminie Bolesław	+	+	+	+	(+)	+	+	+	(+)	(+)	0	0

Wśród zadań ujętych w harmonogramie realizacji, większość cechuje się zdecydowanie pozytywnym wpływem na środowisko. Potencjalne skutki ujemne mogą być spowodowane przez zadania o charakterze inwestycyjnym, głównie na etapie realizacji inwestycji. Należą do nich modernizacja dróg gminnych, budowa kanalizacji sanitarnej oraz przebudowa sieci wodociągowej a także modernizacja oczyszczalni ścieków.

Oddziaływanie na środowisko modernizacji dróg gminnych

Zadania polegające na modernizacji dróg przyczynią się do znacznej poprawy warunków życia mieszkańców. Na etapie realizacji i eksploatacji inwestycja może powodować pewne oddziaływanie na powierzchnię ziemi, wody oraz powietrze atmosferyczne. Zanieczyszczenie mogą powodować: substancje ropopochodne (smary, oleje, benzyny, w tym główne ich składniki takie jak: benzen, toluen

i ksylen), gazowe produkty spaliny (głównie związki azotu, siarki i ołowiu), substancje nieorganiczne m. in. sole rozmrażające, środki przeciwkorozyjne. Negatywnym oddziaływaniem na powierzchnię ziemi i gleby będzie również utrata powierzchni biologicznie czynnej zajętej pod modernizowane pasy drogowe. Emisja zanieczyszczeń do powietrza występować będzie zarówno na etapie modernizacji jak i w trakcie jej eksploatacji. W wyniku spalania paliw w silnikach samochodowych do atmosfery przedostają się zanieczyszczenia gazowe: tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla i węglowodory (szczególnie benzen) oraz pyły zawierające m. in. związki ołowiu, kadmu, niklu i miedzi. Ponadto, zanieczyszczenia komunikacyjne mogą powodować powstawanie smogu w okresie zimowym a w okresie letnim tzw. smogu fotochemicznego. Zanieczyszczenia emitowane przez pojazdy w wyniku reakcji fotochemicznej przyczyniają się do tworzenia ozonu przyziemnego. Oddziaływaniem występującym w trakcie realizacji i eksploatacji będzie również emisja hałasu oraz odpadów. Potencjalne oddziaływania dla tego przedsięwzięcia będą znacznie mniejsze niż w przypadku budowy nowych dróg gminnych.

Oddziaływanie na środowisko budowy sieci kanalizacyjnej oraz przebudowy sieci wodociągowej
Zadania polegające na budowie sieci kanalizacyjnej i przebudowy sieci wodociągowej przyczynią się do poprawy jakości wód powierzchniowych, podziemnych oraz gruntu. Dzięki temu przedsięwzięciu znacznie poprawią się warunki życia mieszkańców. Na etapie budowy zarówno sieci kanalizacyjnej jak i przebudowy sieci wodociągowej inwestycja może spowodować pewne oddziaływanie na powierzchnię ziemi poprzez tymczasowe ograniczenia w użytkowaniu terenu. Ponadto zagrożeniem może być ewentualne zanieczyszczenie gruntu i wód podziemnych substancjami ropopochodnymi, w związku z awarią używanych maszyn i środków transportu. Na etapie eksploatacyjnym zagrożenie dla środowiska może być spowodowane jedynie awarią lub uszkodzeniem mechanicznym. Zagrożenia te będą natychmiastowo usuwane. Generalnie realizacja tych zadań i inwestycji spowoduje pozytywny wpływ na środowisko m.in. poprzez zmniejszenie ilości odprowadzanych do środowiska ścieków nieczyszczonych ze źródeł komunalnych oraz ograniczenie spływu zanieczyszczeń obszarowych.

Oddziaływanie na środowisko modernizacji oczyszczalni ścieków

Modernizacja oczyszczalni ścieków jest działaniem proekologicznym ważnym ze względu na ochronę wód oraz gruntu. Efektem ekologicznym modernizacji będzie zwiększona ilość oczyszczanych ścieków, co pozwoli na zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska wraz ze ściekami. W wyniku tej modernizacji w znaczący sposób poprawi się stan jakości wód.

Modernizacja gminnej oczyszczalni ścieków projektowana jest w północno-zachodniej części miejscowości Laski, pomiędzy kanałem Dąbrówka, a drogą 374/1 stanowiącą przedłużenie ulicy Sławkowskiej. Obszar lokalizacji obiektu usytuowany jest poza granicami szczególnych form ochrony przyrody oraz strefami zabudowy mieszkaniowej, które występują 250 m na południowy-wschód od terenu oczyszczalni. W rejonie oczyszczalni nie występują ujęcia wód podziemnych i nie jest objęty strefami ochronnymi ujęć wód podziemnych oraz zasięgiem leja depresji Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest kanał Dąbrówka powyżej przepustu pod drogą polną. Kanał Dąbrówka będący własnością Zakładów Górniczo-Hutniczych „Bolesław” prowadzi wody pochłonicze oraz ścieki oczyszczone z oczyszczalni zakładowej. Miejsce wprowadzenia ścieków oczyszczonych znajduje się około 190 m od ujścia kanału Dąbrówka do rzeki Białej, która leży w zlewni Białej Przemszy.

Dla celów oczyszczania ścieków sanitarnych przyjęto technologię OMS opracowaną przez austriacką firmę DAUSER. Technologia oparta jest na metodzie niskoobciążonego osadu czynnego z równoczesną nityfikacją, denityfikacją oraz stabilizacją osadu nadmiernego. Zastosowano również strącanie fosforanów poprzez dozowanie roztworu chlorku żelaza lub siarczanu żelaza do komory napowietrzania. Technologia ta opracowana jest na podstawie kryteriów wymiarowania oczyszczalni ścieków stosowanych w Austrii (ONORM) oraz w Niemczech (ATV) i od kilkunastu lat z powodzeniem stosowana w wielu krajach Europy.

Modernizacja oczyszczalni nie będzie znacząco wpływała na zmianę dotychczasowego sposobu jej eksploatacji. Obszar oddziaływania na środowisko nie będzie przekraczał granic działki. Eksploatacja zmodernizowanej oczyszczalni nie będzie oddziaływać na tereny sąsiednie w stopniu powodującym przekroczenie standardów jakości środowiska oraz nie będzie powodować pogorszenia

stanu środowiska. Tym samym przedsięwzięcie to nie będzie znacząco oddziaływać na projektowane obszary Natura 2000 tj. Pleszczotka i Armeria.

7.2. Przewidywane oddziaływanie na istniejące formy ochrony przyrody w tym obszar Natura 2000

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 - tekst jednolity) formami ochrony przyrody są:

- parki narodowe,
- rezerваты przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,
- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo - krajobrazowe,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Obecnie obszary prawnie chronione stanowią zaledwie 0,1% ogólnej powierzchni gminy. Jest to użytek ekologiczny tj. obszar występowania Pleszczotki górskiej o powierzchni 5,60 ha, który chroni miejsce występowania pleszczotki górskiej na terenach łądy „Bolesław”.

Ponadto na omawianym terenie został wyznaczony potencjalny obszar Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony pod nazwą „Armeria” o powierzchni 7,95 ha oraz specjalny obszar ochrony „Pleszczotka” o powierzchni 4,92 ha.

Na terenie gminy Bolesław znajduje się otulina Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” o powierzchni 2413,00 ha, która stanowi 59% powierzchni gminy i nie jest uznana prawnie formą ochrony przyrody.

Istniejące walory przyrodniczo-krajobrazowe na terenie gminy omówiono w punkcie 4. Obecnie nie zidentyfikowano istotnych problemów z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu POŚ, działania przewidziane do realizacji w projekcie POŚ dla gminy Bolesław nie wpłyną istotnie na charakter istniejących ekosystemów.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Projektowane w POŚ dla gminy Bolesław przedsięwzięcia nie powinny oddziaływać na projektowane obszary Natura 2000 a w przypadku realizacji przedsięwzięć będą poddawane procedurze ocen oddziaływania na środowisko zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r., w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004 r. Nr 57, poz. 2573 z późniejszymi zmianami).

Do inwestycji takich należą przede wszystkim:

- modernizacja dróg gminnych,
- budowa kanalizacji sanitarnej oraz przebudowa sieci wodociągowej,
- modernizacja oczyszczalni ścieków.

Wyżej wymienione inwestycje nie będą negatywnie wpływać na projektowane obszary Natura 2000.

Do działań ogólnych ograniczających oddziaływanie na środowisko należą:

- odpowiednio przygotowany teren budowy, zabezpieczony przed dostępem osób postronnych, a także zwierząt,
- zabezpieczony i sprawny technicznie sprzęt remontowo - budowlany,
- stosowanie odpowiednich materiałów, technologii i rozwiązań konstrukcyjnych.

Powyższe rozwiązania dotyczyć będą przede wszystkim etapów budowy sieci kanalizacyjnej i przebudowy sieci wodociągowej oraz modernizacji dróg i infrastruktury komunalnej.

9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach POŚ ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od lokalnej chłonności środowiska lub też od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego na etapie projektowania nowych inwestycji takich jak: kanalizacja sanitarna i wodociągowa, drogi itp. należy rozważyć kilka wariantów tak, aby możliwy był wybór takiego, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Warianty alternatywne mogą być rozpatrywane pod względem: lokalizacji, konstrukcji i technologii, organizacji czy też nie podjęcia realizacji przedsięwzięcia.

10. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Przyjmuje się, że metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania będą odpowiadały postanowieniom art. 18, ust.2 ustawy Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.). Na podstawie tego artykułu organ wykonawczy gminy zobowiązany jest do sporządzania, co 2 lata raportów z wykonania Programu ochrony środowiska i przedstawienia go Radzie Gminy. Analiza ta powinna zawierać ocenę:

- stopnia wykonania określonych zadań,
- stopnia realizacji przyjętych celów,
- rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i zadaniami, a ich wykonaniem oraz analizę tych rozbieżności.

Dla prawidłowej oceny realizacji Programu należy opierać się na wskaźnikach stanu środowiska i zmian presji na środowisko a także na wskaźnikach świadomości społecznej, takich jak:

- jakość wód powierzchniowych i podziemnych,
- jakość powietrza atmosferycznego,
- powierzchnia terenów leśnych i objętych ochroną prawną,
- wielkość zużycia wody na 1 mieszkańca,
- długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- ilość mieszkańców obsługiwana przez oczyszczalnię,
- udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska,
- wydatki poniesione na ochronę środowiska.

Wykaz wskaźników przedstawiono w tab. 3.

Tabela 3. Wskaźniki monitorowania POŚ

Lp.	Wskaźnik	Wymiar wskaźnika	Stan wyjściowy 2008 r.	
1.	Jakość wód powierzchniowych	Klasy jakości wód*	Brak punktów pomiarowych	
2.	Jakość wód podziemnych	Klasy jakości wód*	Brak punktów pomiarowych	
3.	Jakość powietrza	Stężenie roczne SO ₂ [µg/m ³]*	14,0	
		Stężenie roczne NO ₂ [µg/m ³]*	24,0	
		VII ocena powietrza w strefach województwa małopolskiego (stan na rok 2008)*	Pył zawieszony PM10	C
			Dwutlenek siarki	A
			Dwutlenek azotu	A
			Tlenki azotu	-
			Tlenek węgla	A
			Benzen	A
			Ozon	A
			Ołów	A
			Kadm	A
			Nikiel	A
			Arsen	A
Benzo(a)piren	C			
4.	Lesistość	Udział lasów w powierzchni gminy ogółem [%]	37,8	
5.	Powierzchnie chronione	Ogółem obszary prawnie chronione [ha]	5,60	
		Ogółem obszary prawnie chronione [%]	0,1	
		Obszary Natura 2000 ogółem [ha]	-	
		Powierzchnia parków krajobrazowych [ha]	-	
		Obszary chronionego krajobrazu [ha]	-	
		Użytki ekologiczne	5,60	
		Pomniki przyrody [szt.]	-	
6.	Wody	Zużycie wody na 1 mieszkańca [m ³ /1 mieszkańca]	29,9	
		Długość sieci wodociągowej [km]	43,8	
7.	Kanalizacja	Ludność obsługiwana przez oczyszczalnię ścieków [szt.]	b.d.	
		% mieszkańców obsługiwanych przez oczyszczalnię [%]	23	
		Długość sieci kanalizacyjnej [km]	33,6	
8.	Wskaźnik świadomości społecznej	Udział społeczeństwa na rzecz ochrony środowiska [szt.]	b.d.	
		Ilość i jakość interwencji (wniosków) zgłoszonych przez mieszkańców [szt.]	b.d.	
		Liczba, jakość i skuteczność kampanii edukacyjno – informacyjnych [szt.]	b.d.	
9.	Nakłady na ochronę środowiska	Wydatki poniesione w 2008 r. [tys. zł]	2 134,692	

W oparciu o analizę omawianych wskaźników będzie można oceniać skuteczność realizacji Programu a wnioski z tej oceny będą mogły być uwzględnione przy planowaniu dalszych zadań z zakresu ochrony środowiska.

11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Gmina Bolesław nie jest położona w obszarze przygranicznym a realizacja projektowanych przedsięwzięć w ramach POŚ nie tworzy żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach POŚ dla gminy Bolesław ma charakter lokalny i ewentualne negatywne oddziaływanie projektowanych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie sporządzania prognozy stwierdzono, że realizacja działań określonych w projekcie Programu nie wskazuje na możliwość negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

12. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010 - 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017” wykonana została zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227).

Zakres prognozy został określony w oparciu o ww. ustawę oraz zgodnie z pismem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie znak: OO.AW.7011-45-09 z dnia 22.12.2009 r., a także z pismem Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Krakowie.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, analiz jakościowych opartych na danych dostępnych z państwowego monitoringu środowiska oraz identyfikacji i wartościowaniu skutków przewidywanych zmian w środowisku.

Opracowany projekt POŚ jest zgodny z celami przyjętymi w dokumentach programowych i strategicznych dotyczących ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu krajowym i wspólnotowym. Natomiast przyjęte sposoby uwzględnienia celów w projektowanym dokumencie zabezpieczają wprowadzanie zmian przy zachowaniu określonych standardów w zakresie ochrony środowiska. Przedstawione w Programie zadania dotyczą okresu 2010 – 2013, natomiast cele określone zostały do 2017 r.

Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu związane są z zasobami przyrodniczymi, zanieczyszczeniem powietrza, zagrożeniem wód powierzchniowych i podziemnych oraz gospodarką odpadami.

Wśród zadań ujętych w harmonogramie realizacji, większość cechuje się zdecydowanie pozytywnym wpływem na środowisko. Potencjalne skutki ujemne mogą być spowodowane przez zadania o charakterze inwestycyjnym, głównie na etapie realizacji inwestycji. Należą do nich modernizacja dróg gminnych, budowa kanalizacji sanitarnej oraz przebudowa sieci wodociągowej a także modernizacja oczyszczalni ścieków.

Modernizacja dróg gminnych przyczyni się do znacznej poprawy warunków życia mieszkańców. Natomiast na etapie realizacji i eksploatacji inwestycja może powodować pewne oddziaływanie na powierzchnię ziemi, wody oraz powietrze atmosferyczne. Potencjalne oddziaływania dla tego przedsięwzięcia będą znacznie mniejsze niż w przypadku budowy nowych dróg gminnych.

Inwestycje polegające na budowie sieci kanalizacyjnej i przebudowie sieci wodociągowej przyczynią się do poprawy jakości wód powierzchniowych, podziemnych oraz gruntu m.in. poprzez zmniejszenie ilości odprowadzanych do środowiska ścieków nieczyszczonych ze źródeł komunalnych oraz ograniczenie spływu zanieczyszczeń obszarowych.

Modernizacja oczyszczalni ścieków jest działaniem proekologicznym ważnym ze względu na ochronę wód oraz gruntu. Efektem ekologicznym modernizacji będzie zwiększona ilość oczyszczanych ścieków, co pozwoli na zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska wraz ze ściekami. W wyniku tej modernizacji w znaczący sposób poprawi się stan jakości wód. Modernizacja oczyszczalni nie będzie znacząco wpływała na zmianę dotychczasowego sposobu jej eksploatacji. Obszar oddziaływania na środowisko nie będzie przekraczał granic działki. Eksploatacja zmodernizowanej oczyszczalni nie będzie oddziaływać na tereny sąsiednie w stopniu powodującym przekroczenie standardów jakości środowiska oraz nie będzie powodować pogorszenia stanu środowiska. Tym samym przedsięwzięcie to nie będzie znacząco oddziaływać na projektowane obszary Natura 2000 tj. Pieszczołka i Armeria.

Do działań zapobiegających, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływanie na środowisko projektowanej przedsięwzięć należeć będzie zastosowanie odpowiednich rozwiązań organizacyjnych, materiałowych i konstrukcyjnych.

Dla prawidłowej oceny realizacji Programu należy opierać się na wskaźnikach stanu środowiska i zmian presji na środowisko a także na wskaźnikach świadomości społecznej, takich jak:

- jakość wód powierzchniowych i podziemnych,
- jakość powietrza atmosferycznego,

- powierzchnia terenów leśnych i objętych ochroną prawną,
- wielość zużycia wody na 1 mieszkańca,
- długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- ilość mieszkańców obsługiwana przez oczyszczalnię,
- udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska,
- wydatki poniesione na ochronę środowiska.

W oparciu o analizę omawianych wskaźników będzie można oceniać skuteczność realizacji Programu a wnioski z tej oceny mogą być brane pod uwagę przy planowaniu dalszych zadań z zakresu ochrony środowiska.

Wykaz materiałów

1. Polityka ekologiczna państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016, Ministrer Środowiska, Warszawa 2008 r.
2. Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2008 r. nr 25, poz. 150 - tekst jednolity z późn. zm.) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi.
3. Albaeko s.c.: Podgórska B. i inni: Aktualizacja Programu ochrony środowiska dla powiatu olkuskiego na lata 2008-2011 z perspektywą ma lata 2012-2014, Olkusz 2008 r.
4. Plewińska-Chrzanowska A. i inni: Program Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2007-2014, Kraków 2007 r.
5. Uchwała nr XXIX/281/2005 Rady Powiatu w Olkuszu z dnia 28.06.2005 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2005 – 2015.
6. Uchwała Nr XXVII/172/2008 Rady Gminy Bolesław z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Bolesław na lata 2008 - 2025.
7. Uchwała Nr V/14/2007 Rady Gminy Bolesław z dnia 16 lutego 2007 r. w sprawie: uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Bolesław i Uchwała Nr XIX/102/2008 Rady Gminy Bolesław z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie: częściowej zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Bolesław oraz Uchwała Nr XIX/103/2008 Rady Gminy Bolesław z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie: częściowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bolesław i Hutki”, gminy Bolesław.
8. www.krakow.pios.gov.pl
9. <http://www.gminaboleslaw.pl/>
10. www.mos.gov.pl
11. www.wrotamalopolski.pl
12. <http://www.stat.gov.pl/krak/index.htm>
13. www.natura2000.mos.gov.pl